

HINDENBURG BO ZAČEL Z NOVO OFENZIVO PROTI RUSKI ARMADI.

VSLED SLABEGA VREMENA SE OPERACIJE NE MOREJO RAZVIJATI.

POVELJNIK ENVER PAŠA IN ZASTOPNIK AMERIŠKEGA ČASOPISJA.

POLOŽAJ V KARPATIH JE DELOMA NEIZPREMENJEN. DEL VZHODNJEGA BOJIŠČA JE PREPLAVLJEN. LJUDJE MORAJO STANOVATI NA STREHAH. GOLTZ PAŠA JE IMENOVAN POVELJNIKOM TURŠKE ARMADE NA GALIPLISU. PRVA ZNAMENJA MIRU. AVSTRIJSKI CESAR JE BAJE POSLAL LASTNOROČNO PISMO PAPEŽU BENEDIKTU. BIVŠI RUMUNSKI VOJNI MINISTER. UTRJEVANJE BOSFORA. NEMIRI V PETROGRADU. TURŠKI VOJAKI NISO ZADOVOLJNI Z NEMŠKIMI ČASTNIKI.

Rusko poročilo.
Petrograd, Rusija, 19. aprila. — Veliki ruski generalni štab naznanja: Ko smo vzporedili v nedeljo zvečer nov napad na višine pri Telepoču, se je moral sovražnik z velikimi izgubami umakniti. Avstrijske vojske prisilili, da so nam prepustili vse dohode k višinam in smo vjeli več kot en bataljon avstrijskih vojakov. Poročilo, da so vjeli Rusi dne 16. aprila 1150 avstrijskih vojakov, med katerimi se nahajata tudi 20 častnikov, se potrjuje. Na ostali fronti je položaj neizpremenjen.

Nova ofenziva.
London, Anglija, 19. aprila. — Vse kaže, da se bo na Rusko-Poljskem začela v najkrajšem času odločilna bitka. Pravo pozorišče bitke bodo pravzaprav Karpati, obenem bodo pa začeli Avstriji in Nemci novo ofenzivo od Krakova proti vzhodu oziroma jugu.

Angleška vest.
London, Anglija, 19. aprila. — Vročim bojem, ki divjajo že več tednov neprestano v Karpatih, sledila velika bitka na Rusko-Poljskem. Nasprotnika čakata samo, da bi prenehala deževje in da se bodo tla nekoliko posušila.

Ženevska "Tribuna" je dobila z Dunaja brzojavko, da se je vršila pred kratkim seja vojne sveta, kateri je predsedoval maršal Hindenburg. Pri tej priliki se je sklenilo, da se bo odpoklicalo avstrijsko artiljerijsko izpred Verduna na Francoskem ter se jo uporabilo na Poljskem. Iz tega sledi, da bo Hindenburg udaril s severa na sovražnika in ga poskušal obkoliti.

Polcaj neizpremenjen.
Dunaj, Avstrija, 19. aprila. — Avstrijski generalni štab naznanja: Razen manjših artiljerijskih padov vlada v Karpatih mir. Včeraj smo vjeli 127 Rusov.

Nemški jetniki.
London, Anglija, 19. aprila. — Vojni letalski poročilci so sporočili "Daily News": Rusi prodirajo v Karpatih počasi, toda uspešno. Na dolga, ki je najdalje prodrla, je imela 15 milj oddaljena od Roka. V Kijev prihajajo neprenehoma velike množice jetnikov. Pri transportu, ki je dospel včeraj, bilo tudi veliko vojakov 32. ruskega inženirskega polka, kateri se je svoj čas boril pod poveljstvom generala Klucka na zapadnem bojišču. Nemci so bili popolnoma izmučeni. Kakor hitro so se, amreč dospeli na vzhodno bojišče, so jih poslali takoj v Karpat. Izpovedali so, da jim poveljniki niso dali niti dneva počitka. Vreme se je sicer nekoliko izpremenilo, poti so pa še vedno neuporabne za transport. Od rusko-galijski meji je veliko ozemlja pod vodo. Ponokod morajo prebivalci stanovati na strehah; veliko živine je utonilo.

Iz zadnjih dogodkov se da sklepati, da namerava začeti generalni feldmaršal Hindenburg z novo ofenzivo ter priti Avstrijem in Nemcem v Karpatih na pomoč. Nemci bodo najprej prodrli v gubernijo Suvalki, kjer so imeli Rusi zadnje dni nekoliko uspehov.

Nemiri v Petrogradu.
Petrograd, Rusija, 19. aprila. — V glavnem mestu Rusije je prišlo

zadnje dni do velikih nemirov. Vlada je namreč naročila prebivalstvu, da mora plačevati meso po uradno določenih cenah. Mesarji seveda s tem niso bili zadovoljni in so zaprli svoje trgovine ter izjavili, da pod ceno ne morejo prodajati mesa. Ljudje so vdrli v nekatere mesnice in izpraznili zaloge. Šele policiji se je po dolgotrajnem prizadevanju posrečilo napraviti mir.

Goltz paša.
Berlin, Nemčija, 19. aprila. — Nemški maršal Goltz je prevzel vrhovno poveljstvo nad turško armado na Galipolisu in nad artilerijo, ki brani Dardanele.

Zavezniki se pripravljajo.
Berlin, Nemčija, 19. aprila. — "Kölnische Zeitung" je dobila iz Aten poročilo, da se pripravljajo za nov napad na Dardanele in da bodo poskušali izkrenati nekaj svojih čet na polotoku Galipolis ter na azijski strani Dardanel. Zadnji teden se je izkrcalo na polotoku Lemnos 35.000 francoskih in angleških vojakov. Z Lemnosa se bodo prepeljali na Galipolis s transportnimi čolni. Na Galipolisu je baje 150.000 turških vojakov.

Sueški prekop.
Berlin, Nemčija, 19. aprila. — Iz Rima in Ženeve poročajo, da so prebivalci v Kairu v velikih skrbih, ker se baje Turki pripravljajo na odločen napad na Port Said. Angleži so sicer utrdili na obeh straneh Sueški prekop, kar jim pa ne bo veliko pomagalo, ker imajo premalo vojaštva. Kakor hitro se posreči Turkom priti preko Sueškega prekopa, bodo začeli s prodiranjem proti glavnemu mestu Egipta.

Utrjevanje Bospora.
Petrograd, Rusija, 19. aprila. — Turki so sklenili braniti Carigrad do zadnje kaplje krvi. — Sedaj so začeli utrjevati Bospor in vozijo v ta namen pred utrdbe cele vlake cementa in drugega materiala.

Pariško poročilo.
Pariz, Francija, 19. aprila. — Iz Dedeagača poročajo: — Iz zasedbevega vira je znano, da so turški vojski zadnji čas pomorili več nemških častnikov, ker so z njimi naravnost nečloveško postopali. Nemški častniki so dobili sedaj dovolje ustreliti vsakega vojaka, ki bi se le količjak zoperstavil.

Izjava Enver paše.
Carigrad, Turčija, 19. aprila. — Vrhovni poveljnik turške armade, 33-letni Enver paša, je rekel nekemu zastopniku ameriškega časopisa sledeče: — Ta vojna ni vojna turške vlade, pač pa vojna turškega ljudstva. — Svet seveda ne razume, da se je Turčija zadnji čas popolnoma predurila čila in da ni niti za las podobna prejšnji Turčiji.

Rusija si je pred leti v Kavkazu marsikaj dovolila, kar ni bilo pravilno. Mi smo vse to mirno gledali in mislili, da bo že prišel trenutek, ko ji bomo pošteno plačali. In sedaj je napočil ta trenutek. Od vseh strani nas obdajajo sovražniki, toda mi se jih ne bojimo. Prejaleš si bo moral sovražnik izbiti iz glave misel, da je Dardanele mogoče zavzeti. Na

ša armada je z vsem potrebnim izoborno preskrbljena, vojaki so zvesti svojim poveljnikom. Vsaka vas ima svoj sistem. Vsak mož, ki je na fronti, ima doma pri poljskem delu namestnika. Ko sem jaz stopil na čelo armade sem odpuštil kakih tritisoč starih častnikov in jih nadomestil z mladimi. Na vse načine sem navduševal vojake in jih slednjič tako navdušil, da se v vseh ozirih lahko zanesem nanje.

S položajem v Kavkazu sem popolnoma zadovoljen. Glede Dardanel nisem čisto nič v skrbeh. Zaveznikom nič ne koristi, če razstrelijo vse naše utrdbe. Nam bodo še vseeno ostale težke havbice, mine in bojne ladje. Mi Turki nismo nikakoli dvjaki. V našem mestu je še vedno Angležev in Francozov, ki so sicer pod policijskim nadzorstvom, v splošnem se pa nikomur ničesar žalega ne pripeti.

Po vojni se bo Turčija zelo odpomogla. Ljudje se prepričani, da štiti vlada njihove interese in da je vse naše delo samo za dobrobit turškega naroda.

Prvi znaki miru.

Rim, Italija, 19. aprila. — Tukajšnji list "Messaggero" poroča, da so se že pred desetimi dnevi začeli posvetovati avstrijski diplomati s papežem, kako in pod kakšnimi pogoji bi se sklenil mir, oziroma kaj bi bilo potrebno storiti, da bi se Italija ne umejala v vojno. K papežu je prišel neki avstrijski diplomat in mu izročil lastnoročno pismo cesarja Franca Jožefa. Papež se je baje že obrnil na rusko vlado.

Avstrija in Italija.
London, Anglija, 19. aprila. — Sedaj ni še nikomur znano, če so se pogajanja med Avstrijo in Italijo že prekinila, ali se še vedno vrše. Iz vseh poročil je pa razvidno, da napetost med obema državama z vsakim dnem bolj narasča. Nekatera poročila pravijo, da bo poslala Avstrija Italiji ultimatum, ker je spravila brez vsake pravega vzroka Italija na avstrijsko mejo velikansko množino vojaštva.

Pred kratkim so zaplenile švicarske oblasti veliko množino vojnega materiala, katerega je poslala Amerika Nemčiji. Vsem se čudno dozdeva, zakaj niso pošiljale zaplenile italijanske oblasti, ko je dospela do Genove.

Bivši rumunski minister.
Pariz, Francija, 19. aprila. — Dopisnik nekega tujakinskega časopisa se je posvetoval z bivšim rumunskim vojnim ministrom Filipescu. Filipescu mu je rekel med drugim tudi sledeče: — Prepričan sem, da se bosta Italija in Rumunsko še pred prvim majem umejala v vojno. Obe državi sta že popolnoma dogovorjeni in bosta delali roko v roki.

Leo Frank izgubljen.
Washington, D. C., 19. aprila. — Leo M. Frank iz Brooklyna, preje poslovdja neke tvornice v Atlanta, Ga., ki je bil spoznan krivim, da je umoril 14-letno Mary Phagan ter bil vsled tega obsojen na smrt, je izgubljen danes v svojem boju za življenje zadnji priziv v zveznem sodišču. Najvišje sodišče je odklonilo priziv Franka ter izjavilo, da se je vrnil proces popolnoma pravilno. Sedaj so zaprti vsa postopna pota, da vde smrti kazni in preostalo se bo pomilovanje od strani gubernorja.

Z zapadnih bojišč.

Prodiranje ob Fecht.

Francoski poročajo o svojih uspehih v Alzaciji in pri Ypres. Ujet francoski avijatik.

NEMŠKO POROČILO.

V nemških poročilih se glasi, da se je vrglo Angleže iz zakopov ter da so vesti o zmagi izmišljene.

Berlin, Nemčija, 19. aprila. — V današnjem uradnem poročilu nemškega glavnega stana se poroča o zavrnjenih angleških atakah v bližini Ypres in o istotako odbitih napadih Francozov pri Combres in v Vogezi.

V poročilu se nadalje glasi, da se je ušlo znanega francoskega avijatika, poročnika Garros in sicer v Belgiji. Poročilo se glasi: "Južno od Ypres smo vrgli večeraj Angleže iz malopomembnih nemških pozicij, katere so bili Angleži v tej okolici še vedno držali. Angleški naskoki med Ypres in Comines, katere se je vpriporilo, so se popolnoma izjalovili ter so imeli Angleži velike izgube.

V bližini Ingelmuenster, Belgija, se je ušlo poročnika Garros, znanega francoskega avijatika. Med rekama Maas in Mosel so se vrjeli le artiljerijski boji. Izjavili so se vsi francoski naskoki pri Combres in v Vogezi. Francoski in angleški poročila o njih zmagah na zapadni fronti, so popolnoma izmišljena, kar je razvidno iz rednih poročil nemškega glavnega stana.

Poročnik Garros je znan tudi v Ameriki, kjer se je vdeležil več tekmovalnih poletov. Od pričetka vojne se je že večkrat poročalo o njegovih drznih poletih ter se ga je smatralo za najdrznejšega francoskega letalca. Šele pred tremi dnevi se je poročalo, da je pri Dunkirku zasledoval neki nemški aeroplan ter s strelji prisilil aeroplan, da se je spustil na tla. Oba nemška avijatika sta bila pri tem ubita.

Pariz, Francija, 19. aprila. — Francosko vojno ministrstvo je izdalo danes sledeče poročilo o operacijah na zapadnem bojišču: "Angleške čete so osvojile večeraj v Belgiji pri Zwartalen, nekako 20 jardov nemških zakopov, v katerih so vzdržale kljub vpriporjenim protinaskokom.

Mi smo bili uspešni na obeh bregovih reke Fecht v Alzaciji ter prodiramo od severnega brega. Zavzeli smo višino Burgkfeld, ki popolnoma obvladuje nižino. Na južnem bregu, v okolici pri Scheefanrieth, smo precej napredovali. V okrožju pri Kolmar smo zavzeli celo vrsto važnih višin.

Nemški aeroplan, ki je pred kratkim poletel preko Belfasta, je vrgel štiri bombe, ki so povzročile nekaj škode na dveh zrakovnih garažah. Ranjen ni bil nihče.

Prijateljstvo Španske.

Madrid, Španija, 19. aprila. — Alvaro de Romanones, prejšnji španski ministrijski predsednik, je izjavil večeraj v nekem govoru v Palma, glavnem mestu Balearskih otokov, da ne sme Španška molčati, temveč javno povedati, na kateri strani se nahajajo simpatije španskega naroda. Ne da bi kršila nevtralnost, lahko Španška javno izreče, katere izmed vsakojed se smatra za svoje prijatelje. V nadaljnjem poteku govora je izjavil Romanones, da se nagibajo simpatije Španske na stran zaveznikov in sicer od leta 1907.

2000 se jih je odpovedalo pičali. 2000 oseb se je večeraj zaobljubilo, da ne bodo zavživali tekem vojne nikakih opojnih pičal. To je uspeh agitacije, katero se je vpriporilo v cerkvah.

P O Z O R !

Dobili smo še par sto "FRANK". Kdor jo želi dobiti, naj pošlje 12 centov. SLOVENIC PUBLISHING CO. 22 Cortlandt St., New York City.

Zadeva holandskega

parnika "Katwijk".

Nemška vlada je izdala tozadevno izjavo ter pravi, da bo povrnila nastalo škodo.

PREISKAVA.

Torpediranje angleške ribiške ladje. Holandski premogovni parnik zadel na mino.

Haag, Holandsko, 19. aprila. — Oficijelno se je danes sporočilo, da je izdala nemška vlada prostovoljno izjavo, v kateri se glasi, da se nima namena ogroziti holandskega parobrodstva. Nemška vlada pravi da je mogoče, da je bil holandski parnik "Katwijk" torpediran od kakega nemškega podmorskega čolna, da pa je smatrali to kot nezgodo.

Nemška vlada je uvedla preiskavo ter obljubila, da bo dala posestnikom parnika popolno odškodnino za parnik in tovar. To pa seveda le v slučaju, da se potom preiskave dokaže, da je bil "Katwijk" v resnici potopljen od nemškega podmorskega čolna.

London, Anglija, 19. aprila. — Glasom poročila kapitana Hill ribiške ladje "Fermo" je gotovo, da je bila angleška ribiška ladja "Vanilla" potopljena v Severnem morju. Hill poroča, da je bil s svojo ladjo oddaljen kakih 300 jardov, ko je bila ladja "Vanilla" torpedirana. Nato se je hotel približati, a podmorski čoln se je obrnil tudi proti njegovi ladji ter izstrelil torpedo, ki pa ni pogodil cilja. Hill je moral nato iskati rešitve v begu.

Premogovni parnik zadel na mino.

Holandski parnik "Olanda" s premogom na krovu ter na poti v Rotterdam se je večeraj potopil ter se domneva, da je zadel na mino. Posadka se je izkrcala v Grimsby. Parnik je vseboval 2138 ton.

Grey se je vrnil z dopusta.

London, Anglija, 19. aprila. — Sir Edward Grey bo imel jutri prvič po velikonočnih počitnicah govor v poslanski zbornici. — Vsled tega je malo vrjetna vest, da se nahaja Grey v tajni misiji v Rimu.

"Kronprinz Wilhelm" v suhem doku.

Newport News, Va., 19. aprila. — Nemška pomožna križarka "Kronprinz Wilhelm" je šla danes v suhi dok. Odsek zvezne mornarice bo takoj pregledal parnik, da ugotovi, kakšne poplave so potrebne, da bo mogel parnik zopet oditi na visoko morje.

Dva potapljača težko bolna.

Washington, D. C., 19. aprila. — Podadmiral Moore v Honolulu je sporočil danes mornariškemu departmentu, da je potapljač Loughman, ki se je bil zapletel v vrvi potopljenega podmorskega čolna "F 4" ter ostal cele štiri ure pod vodo, opasno zbolel. Težko bolan je tudi njegov tovariš Grille, ki ga je bil rešil. Moore poroča dalje, da se je pridržilo četrto vrvi ter da se bo kmalu dvignilo čoln iz globine.

Železnika nesreča v Avstraliji.

Melbourne, Avstralija, 19. aprila. — Melbourne-Sidney ekspresni vlak, najhitrejši vlak v Avstraliji, je kolidiriral danes pri Dinalong z nekim poštnim vlakom. En možki je bil ubit, 24 pa ranjenih, med njimi več članov zveznega parlamenta.

MOHORJEVE KNJIGE

za leto 1915

so vendar enkrat dospelo. Danes smo jih pričeli raspolinjati naročnikom. Kdor želi dobiti 6 knjig in sicer: 1. Koledar za leto 1915; 2. Mesija, 1. zvezek; 3. Mladim arcam, 2. zvezek; 4. Zgodovina slovenskega naroda, 4. zvezek; 5. Slovenske večernice, 68. zvezek; 6. Duhovni boj (molitvenik), naj nam dopolnje.

1 DOLAR. Knjige oddajamo, ali po pošti, ali ekspresno. Slov. Publishing Co.

Samomor Reuter-ja.

Ravnatelj znane brzojavne agencije v Londonu si je sam končal življenje.

London, Anglija, 19. aprila. — Baron Herbert de Reuter, prvi ravnatelj Reuter-jeve brzojavne agencije, si je sam končal življenje ter se ga je našlo mrtvega v njegovem krasnem stanovanju v bližini Reigate, Surrey. Poleg njega je ležal izstreljen revolver in oblasti so sklepale iz tega, da je izvršil samomor. V torek mu je umrla žena in to je Reuter-ja strahotno potrl. Njeno telo leži še v stanovanju na mrtvaškem odru. Edini sin para se nahaja v armadi na bojiščih Francije.

Baron Herbert de Reuter je bil star 63 let ter je dovršil svojo izobrazbo v Harrow, Oxford in Parizu. Prvi baron Reuter je bil ustanovitelj Reuter-jeve brzojavne urada, največjega sličnega podjetja na svetu. Leta 1851, ko se je položilo prvi kabel med Anglijo in Francijo, se je premestilo glavni stan družbe v London.

Vprašanje aneksije Belgije.

Amsterdam, Holandska, 19. aprila. — Poročevalec lista "Tijds" piše iz Kolina: "V merodajnih nemških krogih ne misli nikdo resno na to, da bi Nemčija obdržala Belgijo. Tekom par tednov je pričakovati presenetljivih objav v tej zadevi. Voditelji javnega mnenja soglašajo v tem, da se bo doseglo namen te vojne, kakor hitro se bo zagotovilo narodni obstoj Nemčije in njenih kolonij."

Angleži so zavzeli grič.

London, Anglija, 19. aprila. — Vojno ministrstvo je objavilo, da so zavzele angleške čete neki zelo važen grič in sicer dve milj južno od Millsbeke in iztočno od Ypres. Angleži so vpriporili naskok dne 17. aprila ter ga izvedli tekom noči. Dne 18. od nemške strani vpriporjeni protinaskok se je popolnoma izjalovil. Nadalje se poroča, da se je od 15. aprila naprej izstrelilo iz zraka dva nadaljna nemška aeroplana.

Deportacija Amerikance iz Anglije.

London, Anglija, 19. aprila. — Na povelje vlade bo deportiran s parnikom "Philadelphia" dr. Henry Beigel, ameriški zdravnik, ki je bil aretiran kot sovražen inozemec, ker je opustil pri svojem prihodu v London registracijo. Beigel je bil sicer rojen v Nemčiji, a je dokazal, da je ameriški državljan.

Indianec ustrelil poštarico.

Shawano, Wis., 19. aprila. — Včeraj zvečer je ustrelil Indianec James Wapoose svojo ljubico, poštarico Mary Dickson iz Keshena v indijanski rezervaciji. Ustrelil jo je baje zato, ker se ni hotela poročiti z njim. Po izvršenem umoru si je pognal Indianec dve krogli v glavo, nakar so ga prevzeli v vladno bolnišnico. Wapoose najbrž ne bo okrevl.

Prepovedan ruski list v Canadi.

Canadska vlada je prepovedala razširjanje v New Yorku izhajajočega ruskega dnevnika "Novi Mir", ki je glasilo ruskih socialistov v Združenih državah. Vzrok prepovedi je iskati v stališču, katero zavzema ta list na pram carski vladi. Domneva se tudi, da tiče za prepovedjo ortodoksni ruski krog v New Yorku.

POZOR!

Vsak, ki se naroči na "Glas Naroda" in nam pošlje najmanj en dolar (za štirimesečno naročnino), dobi zastoj

SLOVENSKO - AMERIKANSKI KOLEDAR ZA LETO 1915.

Ker smo lanko leto tiskali tritisoč istisov več, ga imamo še nekaj v zalogi. Rojaki, ne zamudite te ugodne prilike! Koledar dobe tudi stari naročniki, če nam pri obnovitvi naročnine naznanijo, da ga še nimajo.

Slovenic Publishing Co., 22 Cortlandt St., New York City.

Poraz Ville.

General Villa je sam priznal, da so poročila o njegovem porazu resnična in da se je umaknil.

El Paso, Tex., 19. aprila. — General Francisco Villa je dospel danes zvečer v Aguas Calientes, 40 milj južno od Celaya, kjer je bil doživel največji poraz svojega življenja in sicer od strani generala Obregona, poveljnika Carranzovih čet. Da nekoliko omeji strahoviti beg, je bil prisiljen streljati na svoje lastne častnike in njegova armada, katero se je smatralo dosedaj za nepremagljivo, je popolnoma demoralizirana.

Del njegove armade se nahaja z njim v Aguas Calientes, dočim nadaljuje drugi z begom proti severu. Villa je v svoji degradiral generala Angeles ter sam brzojavil svojim uradnikom v Juarez, da je bil v resnici poražen, da pa je poraz pripisoval pomanjkanju municije. Njegove izgube se ceni na 6000 mož, dočim so bile one generala Obregona zelo majhne. Obregon baje neprestano zasleduje bežeče Villove čete.

Washington, D. C., 19. aprila. — Tukaj splošno prevladuje naziranje, da pada v Mehiki z vsakim dnem upliv Ville in da je vedno manjše ozemlje, ki se nahaja pod njegovo kontrolo. To je razvidno iz oficijelnih brzojav, ki so dosepele v zadnjih dveh tednih iz različnih delov Mehike.

Priznal se je krivim izsiljevanja.

John Muriella, ki je bil v petek aretiran na Grand Central postaji, ker je grozil Vincent Astorju z smrtjo, je v Yorkville sodišču priznal sebe krivim, da je nosil revolver ter pisal Astorju grožilno pismo. Sodnik Murphy ga je stavil pod \$2500 varščine. Policijski detektiv Barnett je v sodišču izpovedal, da govore vsa znamenja za to, da je Muriella žrtve kokaina.

Premogari vsirajajo pri zahtevah.

London, Anglija, 19. aprila. — Premogari v South Wales so danes sklenili, da morajo njih delegati glasovati za stavko, ako bi ne hoteli posestnikov premogovnih rovdov dovoliti zvišanja plače od 10 do 20 odstotkov za časa vojne. Na patriotične fraze podjetnikov odgovarjajo, da imajo prvi sedaj veliko večje dobičke.

Stavka na parniku.

Stewardi na parniku "Finland" Ameriške črte niso hoteli večeraj delati na parniku, ker se jih baje preslabo plača. Parnik leži ob pomolu in uslužbeni pravijo, da se jim plačuje meze, določene za potovanje, dočim morajo v New Yorku skrbeti sami zase ter so vsled tega upravičeni do višjih plač.

Nizje cene

za denarje v staro demovino.

Pošiljamo denar na Koroško, Stajersko, Primorsko, Kranjsko, Tirolsko, Češko, Hrvaško in Ogrsko tako zanesljivo kakor pred vojno. Iz poslovanja zadnjih treh mesecev smo se da dobrega prepričali, da pride denar tudi sedaj sigurno v roke naslovnikov. Vojakom se ne more sedaj denar pošiljati, ker se nikdar za gotovo ne ve kje se nahajajo, in nam skoraj vsako pošiljatev za vojake c. kr. poštni urad vrne. Denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order", ter priložite natančni Vaš naslov, in one osebe, kateri se ima izplačati.

Cene			
K	+	K	+
5....	.90	120....	19.80
10....	1.75	130....	21.45
15....	2.60	140....	23.10
20....	3.40	150....	24.75
25....	4.25	160....	26.40
30....	5.05	170....	28.05
35....	5.90	180....	29.70
40....	6.70	190....	31.35
45....	7.55	200....	33.00
50....	8.35	250....	41.25
55....	9.10	300....	49.60
60....	9.90	350....	57.75
65....	10.75	400....	66.00
70....	11.55	450....	74.25
75....	12.40	500....	82.50
80....	13.20	550....	90.00
85....	14.05	600....	115.50
90....	14.85	650....	132.00
95....	15.60	700....	148.50
100....	16.15	1000....	163.00

Ker se cene sedaj jake spreminjajo, naj rojaki vedno gledajo na naš oglas. VREDNA FRANK SAKSE, 22 Cortlandt St., New York, N. Y.

GLAS NARODA

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)FRANK SAKSER, President.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.Place of Business of the corporation and
addresses of above officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.Za celo leto velja list za Ameriko in
Canada \$3.00
pol leta 1.50
za leto za mesto New York 4.00
pol leta za mesto New York 2.00
Za celotno leto za mesto New York 4.50
pol leta 2.50
Za celotno leto 1.75"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
izvzemši nedelje in praznikov."GLAS NARODA"
("Voice of the People")Issued every day except Sundays and
Holidays.

Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne
prihajajo.Dopisi naj se blagovito pošiljajo po
Money Order.Pri sprejemih kraja naročnikov pro-
simo, da se nam tudi prikažejo
izdane naznaki, da hitreje
nasledimo naslovnik.Dopisom in pošiljankam naredite ta
naslov:"GLAS NARODA"
22 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4287 Cortlandt.

Kapitalistične orgije.

Dočim zadaja vojna ne le vanjo zapletenim, temveč tudi nevalnim, dočim deželam najhujše rane, dočim omejuje trgovino in obrt, razširja brezposelnost ter sploh bedo in pomanjkanje, slavi kapital praveto orgije. Razpisanje in trošenje vojnega materialja je tako veličansko, da ga ni mogoče dosti nabaviti, da so narasla naročila v tej deželi v naravnost presenetljivi meri. Ta naročila so tako velika, da jih ne morejo izvršiti tiskarje, ki so bile zaposlene dosedaj in da se priteza k izdelovanju vedno nove tovarne, ki so dobavljale dosedaj povsem drugačne in produktivne predmete.

Ena takih družb je American Locomotive Co. v Richmond, Va., ki proizvaja sedaj mesto lokomotiv in drugega železniškega materialja bombe, šrapneline in druge morilne predmete. Pogodba, katero se je podpisalo v teh dnevih, znaša skupaj kakih 70 milijonov dolarjev, iz česar je razvidno, da ne prihajajo naročila od ene države, temveč od zaveznikov skupno. Raditega ni nič čudno, da so v preteklem tednu poskočile akcije te družbe.

Se večja sreča pa je zadela pred par dnevi Bethlehem Steel Co., koje akcije so neprestano rasle in ki so naenkrat poskočile od 133 na 155, kar je vzelo borzi sapu. Nič ne pričakoval kaj takega, ker so že dne 9. aprila akcije različnih družb, med njimi one v Bethlehemu, Pa., tako poskočile, da je bilo videti izključeno vsako nadaljnje zvišanje. Istega dne so poskočile akcije 11 družb za nič manj kot 76 milijonov dolarjev in dan pozneje so še vedno rasle v vrednosti, dasiravno malo počasneje. Neki list piše, da ni doživela borza tako burnih dni od leta 1907, za časa velike krize. Kako velikanski profit so nekateri napravili, je razvidno iz dejstva, da je dobila vlada v teh dveh dneh \$40,000 na pristojnih vojnega davka.

Dosedaj ni mogoče še nihče pojasniti, kako je nastalo to silovito zvišanje. Vojne dobave kot take bi ga ne opravičevale. Te dobave pa so gotovo služile kot pretveza za spekulacijske operacije, ki bodo imele usodopolne posledice. V borznih poročilih sicer ni citati tega, vendar se pa lahko čita med vrstami. Zastojne namigovanje na leto 1907, ko so se vršile iste stvari, katerim je sledil siloviti polom. Veliki dobiček, katerega bodo imeli pri sedanjih vojnih dobavah, ne bo zadostoval tem ljudem. Ne brigajo se, kaj pride pozneje, da so le spravili milijone in milijone.

Kot rečeno, morajo plačati naročitelji vojnega materialja pretirano visoke cene. Za to pa ne dobe vedno najboljšega blaga. Zgoditi se ravno nasprotno. Potreba je bila v pričetku vojne tako

velika, da so se morali zadovoljiti z vsem. Kapitalisti pa so izrabili ugodno priliko. V Canadi, kjer je bilo navdušenje za mater Britanijo veliko, se je razkrilo skoro nevrjetne sleparije, ki so zavzele tak obseg, da je morala vlada, dasiravno nerada, odrediti preiskavo. Kar se je dosedaj dogajalo, je tako ogromno, da primanjkuje človeku izraza, ki bi ga dal svojemu začenju.

Tako se je naprimer dobavilo veliko konj, ki so bili popolnoma nerabni in katere se je moralo prodati z izgubo \$30,000. Neki farmer je izpovedal, da je prodal nekemu spekulantu konja, ki je bil že za časa burske vojne zavrnjen kot prestar. Neki tvaričar kemikalij je zaslužil pri majhnem naročilu \$6000. V velikem številu se je dobavilo čevljev, kojih prodajali so takoj odpadli, kakor hitro so prišli v dotik z vodo. Neki prekupec v Montrealu je le na provizijah zaslužil \$15,000. Pri dobavi 400 daljnogledov si je izgovoril liferant dva dolarja za vsak daljnogled, katerega bi dobavil.

Te stvari niso nove. Ponavljajo se pri vsaki vojni. V dobrem spominu so še sleparije, ki so se vršile za časa špansko-ameriške vojne. Največji patrioti so delali takrat kot sedaj največje dobičke.

Patriotizem je "business". Kapitalisti prav dobro vedo, zakaj so patrioti in hujšakci na vojno. Kot vedno, so pa delavci oni, katere se vara in ki morajo trpeti vso škodo, ki nastane iz tega početja.

Dopisi.

New York, N. Y. — Dne 1. maja bo imela naša greaternewyorskška jugoslovanska naselbina priključiti, da počasti spomin največjega in najslavnjšega Jugoslava Josipa Jurija Strossmayerja. Jugoslovanska Narodna Obrana bo priredila v ta namen svečan Strossmayerjev večer, da dostojno počasti moža, ki se mu je klanjal in se mu še sedaj klanja ves kulturni svet. Uprati je, da se zbere na ta večer vse, kar čuti slovensko in hrvaški govorniki bo nastopil tudi Mr. Frank R. Drašler, ki bo govoril na čast Strossmayerju in deklariral nekaj slovenskih pesmi. Slavnost bo vršila v dvorani Y. M. C. A. na 215 W. 23. cesti. Začetek ob osmi uri zvečer. Vstopnina 25 centov.

Cheat Bridge, W. Va. — Dela nas tukaj okrog 200 Slovencev, zaposleni smo vsi v gozdu. Dela se sedaj v teh slabih časih še primerno dobro. Sedaj bo pa morala tudi še nekoliko boljše, ko se bodo začele smreke beliti in se bo tudi lahko delo dobilo. — Gospa štorčija se tudi pridno oglašuje v višavah. Rojalka Ivanu Debevcu in Jožetu Pelanu je prinesla vsakemu po enega krepkega sinčka. Bilo srečno! — Sedaj je tudi tukaj prisiljo gorko sonce po dolgi mrzli zimi. Sneg se pa še kje dobi. Kadar bo kaj novega, se bom že še oglašil. Pozdrav za vsem Slovence in Slovenkam širom Združenih držav! — Naročnik.

Gilman, Colo. — Ob ozki soteski proti solčnemu vzhodu je slovenska naselbina s kakimi 40 Slovence, ki se bavijo z delom v zlatih rudnikih. Na zapadni strani se vidi gora Sv. Križa (Mt. Holy Cross), kjer skopni julija meseca sneg in pusti naravno znamenje križa. Naselbina je oddaljena od Read Cliffa a kake tri milje po ovinkasti cesti v hrib, podobni poti od Kotora do Črnogore. Naši vrli fantje v prostih urah veselo pojo in vriskajo in kako se čuje, se ne ogrevajo preveč za kruto vojno ob slovenskih mejah. Večina spada v pečlarski klub, sicer nimajo drugega kluba ali društva. Med njimi je osem družin in za časa porok ali krstov hodijo v Leadville, koje mesto je oddaljeno kakih 30 milj. Med seboj živijo v prijateljski zastopnosti. Ako se pa misli kdo podati v zakonski jarem, mora tudi v staro naselbino Leadville, kjer je mnogo deklet, došlih iz stare domovine in tu rojenih. In kdor hoče k dekletom vasovat, mora tudi po tej boji poti v Leadville. V rudnikih se še precej dobro dela, toda dela ni moči tako hitro dobiti. Posebno lepo je v teh krajih

v letnem času, kjer cvetejo krasne gorske rožice, nad katerimi vedno frejjo koliberečki (honey-birds). V daljavi se pa vidi zelena gora, na kateri se leskeče snežno beli križ, katerega je ustvarila narava. — M. P.

Akta.

Zgodovinski roman iz Neronovih časov.

Spisal Aleksander Dumas.

(Nadaljevanje.)

Vse so se zdelo Akta zelo čudno. Pri svojem očetu je vedno čula govoriti, da so kristjani pristihi nesmiselnih naukov, da hočejo postaviti nov sistem, kakor so storili Pitagora, Sokrat, Epikur ali Platon. Na cesarjevem dvoru pa so jih črnili kot strujo, ki se je udajala najostudnejšemu praznovanju in najgršim razuzdanostim, in ki je bila le zato tu, da so jo izročali ljudstvu, če je zahtevalo osvete, ali pa levom, če so zahtevali velikašiger. Minil je šele dan, odkar jo je bil otel Pavel, šele toliko časa je poznala kristjane; toda zadostoval je ta kratki čas, da je popolnoma izpremenila napačno mnenje, ki sta ji je bila vcepila grško modroslovje in sovraštvo na cesarskem dvoru. Najbolj neumljiva se ji je zdelo pri tej sekti ona globoka udanost, kajti udanost je glavna čednost ljubice ženske, naj bo te ali one vere. Začutila je v srečo vročo simpatijo do te vere, ki vleva gospodujočim, da naj ščitijo slabotne, bogatašem, da naj bodo usmiljeni napram revežem, in mučenecem, da naj prosijo za svoje morilec.

Zvečer sta se zopet ob isti uri odpravila na pot. Topot je trajala hoja dlje časa; pustila sta Kapuo na desni in krenila k bregovom reke Volturna. Čim sta bila dospela tja, je priveslal majhen čoln, v katerem je sedel neznanec. Ko je zadel ob breg, mu je dal Pavel znamenje, nakar je stopil z Akto v čoln.

Ko ju je brodnik prepeljal čez reko, mu je izročil Pavel nekaj denarja; toda zgrudil se je na kolena, molče poljubil rob apostolove obleke in je še dolgo molče vztrajal v tem položaju, dočim se je bil oni, ki mu je bil izkazal tako spoštovanje, že odstranil. Ob treh zjutraj sta srečala na glavni cesti nekoga, ki ju je pričakoval z dvema konjema. Zajahala sta ju in sta dospela v svoje nočno taborišče. Ni bila bogata hiša, kakor prejšnjega večera, temveč ravna koča, niso jima prinesli namizo bogate večerje v mramornati jedilnici, temveč kosček s solzami oskropljenega kruha. Toda reveži so jima nudili borni grizljaj z enako spoštljivostjo, kakor bogatini del svojega izobilja.

Sprejel ju je mož, ki je imel na čelu vtisnjen suženjski pečat, z železno verzičjo okoli vratu in z železnimi krogi na nogah. Bil je pastir v nekem bogatem dvoru; vodil je na pašo tisoče ovac, last bogatega, skopega gospoda, in revež ni imel ovčje kože, da bi si bil pokrli gola ramena. Položil je na mizo kosček kruha, a poleg lončeno posodo. V kotu je bilo natrosene mrve iz raznih bilk, ki je rabila za ležišče. Po svojih močeh je storil ravno toliko, kakor bi bil storil bogatin s svojim najsičajnejšim razkošjem.

Naslednjo noč sta nadaljevala svojo pot in sta dospela v Fondi. Tako je Akta na tem nočnem romanju zopet videla one kraje, skozi katere se je svoječasno pomikal zmagovalski spreved Neronov. Pri nekem osvobodencu enega Galbe, ki je bil takrat tako sijajno sprejel Neron, a je bil medtem iz bojazni pred prerokovanjem odposlan v Španijo za konzula, je pripravil Sila prenočišče za starčka in za deklico. Ta suženj, izpreobrnjen h krščanstvu, je bil vrtnar v Galbovih vrtovih in je dobil na dan osvoboditve v dar hišico, kjer je stanoval že prej. Z oken te preproste koče je opazovala Akta v luninem svitu prekrasni dvorec, v katerem je stanovala z Lucijem.

Tri dni, ali pravzaprav tri noči, je trajalo njuno potovanje. Ko je napočil dan, sta se skrivala; nadaljevala sta svojo pot šele, ko je vrgla noč svoje sence na zemljo. Vedno je stopal pred njima Sila in vsakikrat sta prenočevala pri novih pristaših krščanske vere, ki

se je bila že zelo razširila med sužnji in med preprostimi ljudstvom. Slednjič, tretjega dne, sta dospela na albansko pogorje. Sedaj ju Sila ni zapuščal več; korakal je pred njima v daljavi treh ali štirih stotin korakov. Ko je prišel do Askanijevega nagrobnika, se je ustavil ter ju je pričakoval. Iztegnil je roko proti obzorju, na katerem je žarela veličanska množica luči in odkoder je prihajal zamolkel hrup vele-mesta; izpregovoril je le eno besedo, označujočo starčur in deklici cilj njiju potovanja:

"Rim!"

Sveti Pavel je pokleknil in se je zahvalil Gospodu, da ga je po tolikih nevarnostih privedel na obljubljeni cilj njegovega romanja. Akta se je naslonila na nagrobnik, da bi ne padla, kajti ime tega mesta je vzbudilo v njej toliko sladkih in bolestnih spominov, da se ni mogla ganiti.

"O, moj oče", je dejala deklica, "sledila sem ti, ne da bi te bila vprašala, kam sva bila namenjena, toda ko bi bila vedela, da je Rim tvoj cilj, menim, da bi ne bila imela moči, da bi ti sledila."

"Saj tudi ne pojdeva v Rim", je dejal starček in je vstal. Kmalu zatem, ko je pridirjala po apijski cesti četa konjenikov, je Sila stopil s ceste in je krenil na desno po ravnini; Pavel in Akta sta mu vedno sledila.

Stopala sta med latinsko in apijsko cesto in sta dospela po dvehurni hoji v egersko dolino, pustivši na desni svetilič bognje Fortune, na levi Merkurjev tempelj, korakala sta nekoliko časa ob rečici Almu, nato krenila na desno in se blizala skupini sten, ki so se zdele odtrgane od gorovja kakor vsled potresa, dokler se naenkrat nista nahajala pred vhodom neke jame.

Sila je takoj vstopil in je pozval potnika s tihim glasom, naj mu sledita; toda Akta je nehotno vztrepetala ob pogledu na to odprtino, ki jo je hotela pogoltniti, kakor značujočo žrelo. Pavel je začutil na svoji rami njeno roko, ki ga je hotela zadržati. Umel je njeno bojazn.

"Ne boj se ničesar, hčerka moja", je dejal, "Gospod je z nama!"

Akta je vzdihujoč zrla proti krasnemu nebu, posutemu z zvezdami, ki se je imelo skriti njenim očem, in je stopala s starčkom v oboje, ki je postajalo vedno širše.

Ko sta bila prestopila nekoliko korakov v popolni temi, pri čemer jima je rabil za voditelja izključno silov glas, se je ta ustavila ob mogočnem stebru, podpirajočem oboje, in je udaril s kamnom po sten, da se je prikazala iskra, ki je užgala žrepleno žilo. Nato je šel po bakljo, skrito v sten.

"Ob tej uri ni več nevarnosti", je dejal, "in če bi nas preganjali vsi Neronovi vojaki, bi nas tu ne mogli najti."

Akta se je ozirala okoli, toda razločiti ni mogla nič natančnega. Baklja je gorela, podpirana od zračnih preprihov, nemirno in je bilo slabo svetlo kakor hipni bliski, tako da so stvari, ki so bile za hip razsvetljene, zopet potonile v temo, ne da bi bilo ostalo dovolj časa spoznati njihove oblike in njihovo barvo. Polagoma so se oči privadile temu svetlikanju, plazmen je goral mirneje in je razsvetljeval s svojim odsevom tudi daljino okolič. Potnika sta sedaj lahko videla tudi strop veličanskega oboja, nobena sapica ni segala do njiju. Tupatam sta morala stopati med zidovi; nato sta zopet dospela do hodnikov, ki so se križali s semintja in kjer se je izgubljala svetloba, prihajajoča od baklje, razsvetljujoče s svojim blede odsevom vrhove belih, nepremičnih stebrov, štrlečih v višavo kakor duhovi. V tem nočnem romanju, v sumu korakov, ki so odmevali tako skrivnostno, je ležalo nekaj žalostnega in ganljivega, ki je pritiskalo na Aktino dušo kakor bolest. Naenkrat se je z grozo ustavila, se naslonila ob Pavla in s prstom kazala na vrsto krst, ki so bile postavljene ob steni. Obenem sta zagledala na koncu mračnih hodnikov belo oblečene ženske, ki so kakor duhovi prihajale od nekd in so se zbirale na skupnem prostoru. Kmalu sta začela krasne glasove, podobne angeljskemu petju, ki so plavali čisti in razločni po črnem oboju. Na stebrih so bile pritrjene svetilke in so zaznamovale pot; srečala sta še več krst nego prej, sence so se bolj in bolj mno-

žile in petje se je glasilo razločnejše, ker sta se blizala podzemskemu mestu, čigar okolica je bila obljubena od živih in mrtvih. Tupatam sta našla na tleh raztresene plavice in rože, ki so se bile odtrgale od mrtvaških vencev in ki so tu brez zraka in brez solnce žalostno venele. Akta je pobrala te cvetlice, uboge otroke solnce, in jih je splela v vence brez vonja, kakor da bi bila otela iz razvalin uničene sreče upanje na boljšo bodočnost. Slednjič sta dospela po nekem ovinku v širono dvorano, prirejeno po vzoru bazilike, razsvetljeno od svetilk in od bakelj ter ozivljeno od moških, žensk in otrok. Skupina mladih deklic, zaviti v dolge, bele pajčolane, je prepevala slovesne zbrane, ki so odmevale po oboju in ki jih je bila Akta čula že prej. Pred zbrane vernike je stopil duhovnik, da bi opravljal službo božjo. Ko je stal pred oltarjem, se je naenkrat ozrl in je dejal začuden soselki:

"Med nami je nekdo, ki je vrednejši od mene, da vam označim božjo besedo, kajti čul jo je naravnost iz ust Sina božjega."

Pavel, stopi sem in blagoslovi svoje brate!"

Vsa soselka, ki je bil Pavel že davno obljubil, da pride, je pokleknila. Akta, poganka, je sledila temu vzgledu in bodoči mučenec je stopil pred oltar.

Bila sta v rimskih katakombah.

Opustošenje Poljske.

V Lozani v Švici se je osnoval glavni poljski odbor za podporo opustošene Poljske pod pokroviteljstvom Henrika Sienkiewicza. Ta odbor je izdal oklie, v katerem se obrača na vso Evropo, naj podpira nesrečno Poljsko. Sedanja nesreča in opustošenje Poljske je tako ogromno, da nima primere v novejši zgodovini. Iz oklica pozvamo naslednje podrobnosti:

Poljska je po sedanjih vojski najbolj prizadeta. Na poljskih tleh se bori skupno 7 milijonov vojakov, in sicer 3 milijone Rusov. Tako veličanska armada je koncentrirana na prostoru, ki obsega okoli 200,000 kvadr. kilometrov poljske zemlje, na kateri prebiva 21 milijonov po veliki večini poljskih prebivalcev. Ta vojska izpreminja poljske domove v prah in pepel ter zahteva od poljskega naroda največ krvnih žrtev. Pol-drugi milijon poljskih vojakov se v bratomorni vojski bori medseboj, polovico na avstrijsko-nemški, polovico na ruski strani. Dolež so Poljaki izgubili že okoli 400,000 mož ubitih, ranjenih in pogrešanih.

V Rusko-Poljski ("Kraljestvo Poljska") je glavno bojno pozorišče, ki obsega 100 tisoč kvadr. kilometrov z 10 milijoni prebivalcev. Vse to ozemlje, ki obsega najbogatejše poljske okraje, je popolnoma uničeno. Na tem ozemlju se je vojska že dvakrat in deloma že trikrat in še večkrat valila semintja ter vse poteptala. Vojska je prizadela nad 200 mest in 9000 vasi. Gmotna škoda znaša nad 3 milijarde kron. Okoli 5 tisoč vasi je skoraj popolnoma razdejanih. Nad 100 cerkva je popolnoma porušeni, 1000 pa zelo poškodovanih. Celo zemlja je za več let uničena. Vrhnja plodna plast zemlje je razrita po jarkih in zasuta s peskom in železom. 7 milijonov kmečkega prebivalstva je izgubilo svoje domove, svoje sedanje prideleke, svojo živino in svojo letino prihodnjih let, ki je letno vredna poltretjo milijardo kron.

Industrijska mesta so gospodarstvo popolnoma uničena. Železnice so v daljavi okoli 1500 kilometrov razdejane, mostovi in postaje podrtje; celo ceste so s parnimi plugi razdejane. Industrijski okraji in premožni rudniki so uničeni. Vse tovarne so zaprte, deloma celo uničene. 400,000 tovarniških delavcev je brez kruha. 3 milijone mestnega prebivalstva je v skrajni bedi. Povsod kužne bolezni, pegasti in gladni legar, dezinterija in celo kolera.

Galicija, ki obsega 78,000 kv. metrov, je bila razen 5000 kvadr. kilometrov okoli Krakova vsa prizadeta po vojski. Nad 2500 vasi je bilo uničenih. Škoda znaša 2 milijardi. Ljudje so izgubili vse zaloge živeža ter okoli 2 milijona glav živine. Okoli 700 cerkva je ali deloma ali pa popolnoma uničenih. Okoli milijon prebivalcev je zbežalo iz Galicije; samo na Češkem jih je 350,000.

Veliki, delavni kulturni poljski narod s slavno zgodovino je oro-

pan svojega blagostanja; ostal je brez strehe in kruha, tpeti mora najhujše muke — in vse to po tuji krivdi.

POUK V ANGLEŠČINI!

To je gotovo lepa prilika, kakor tudi v korist nam tujeim. Piše se lahko za brezplačna pojasnila na:

Slovensko korespondenčno šolo,
6119 St. Clair Ave., Cleveland, O.

NAŠI ZASTOPNIKI,

kateri so pooblaščen pobotati naročilo za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v lašo stroko spadajoče posle:

Jenny Lind, Ark. in okolica: Michael Citar.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin.

Denver, Colo.: John Debeve in A. J. Ferbovc.

Leadville, Colo.: Jerry Jamnik.

Pueblo, Colo.: Peter Cullig, J. M. Rojtz, Frank Janesh in John Germ.

Salida, Colo. in okolica: Louis Costello (The Bank Saloon).

Walsburg, Colo.: Ant. Saffich in Frank Blatnik.

Clinton, Ind.: Lambert Bolskar.

Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.

Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič, 635 Aurora Ave.

Oglesby, Ill.: Math. Hribernik.

Depue, Ill.: Dan. Badovinac.

Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.

La Salle, Ill.: Mat. Komp.

Joliet, Ill.: Frank Laurich, John Zastet in Frank Bambich.

Mineral, Kans.: John Stale.

Waukegan, Ill.: Frank Petkovšek in Math. Ogrin.

So. Chicago, Ill.: Frank Černe in Rudolf Požek.

Springfield, Ill.: Matija Barborič.

Frontenac, Kans. in okolica: Frank Kerne.

Mulberry, Kans. in okolica: Martin Kos.

Calumet, Mich. in okolica: Pavel Shaitz in M. F. Kobe.

Detroit, Mich. in okolica: Joseph Glasie.

Manistique, Mich. in okolica: B. Kotzlan.

So. Range, Mich. in okolica: M. D. Utković.

Aurora, Minn.: Jasty Fugina.

Chisholm, Minn.: K. Zgonc, Jakob Petrich in Frank Zagar.

Duluth, Minn.: Joseph Sharanbon.

Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouze.

M. I. Kapsch, Jos. J. Peshel in Louis M. Perušek.

Evelith, Minn.: Jurij Kotze.

Gilbert, Minn. in okolica: L. Vezel.

Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.

Nashvauk, Minn.: Geo. Mauria.

Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.

St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.

Aldridge, Mont.: Gregor Zobec.

Great Falls, Mont.: Math. Ulrich, 3409 N. 5th Ave.

Brooklyn, N. Y.: Alojzij Česarček in Leo Štrukelj.

Little Falls, N. Y.: Frank Gorkjeka.

Cleveland, Ohio: Frank Sakser, J. Marinčič, Chas. Karlinger in Jakob Benik.

Barberton, O. in okolica: Alois Bant.

Bridgeport, O.: Frank Hočevar.

Collinwood, O.: Math. Slapnik.

Lorain, Ohio in okolica: John Kurne 1735 E. 33. St.

Youngstown, O.: Ant. Kikeli.

Oregon City, Oreg.: M. Justin.

Allegheny, Pa. in okolica: M. Klarich.

Bessemer, Pa.: Louis Hribar.

Bradock, Pa.: Ivan Germ.

Bridgeville, Pa.: Rudolf Pieteršek.

Burdine, Pa. in okolica: John Keršnik.

Conemaugh, Pa.: Ivan Pakj.

Claridge, Pa.: Anton Jerina.

Canonsburg, Pa.: John Kokleč.

Broughton, Pa. in okolica: A. Dem.

Daugh, Pa.: Dragutin Slavč.

Export, Pa. in okolica: John Prostor.

Forest City, Pa.: Karl Zalar in Fr. Leben.

Farrell, Pa.: Anton Valentinič.

Greensburg, Pa. in okolica: Vencelav Paldic.

Irwin, Pa. in okolica: Frank Demar.

Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.

Meadow Lands, Pa.: Georg Schults.

Moon Run, Pa. in okolica: Frank Maček.

Pittsburgh, Pa.: Ignacij Podvamič.

Ignaz Magister, Z. Jakše in U. R. Jakoblich.

Unity Sta., Pa.: Joseph Škerij.

Steckton, Pa.: Anton M. Pačič.

Rad bi izvedel za naslov svojega brata JOSIPA KRALJ. Doma je iz vasi Debenec, pošta Mirna, Dolenjsko. Pred enim letom se je nahajal v Kregar, Pa. Posim cenjene rojake, če kdo za njegov naslov, da ga mi javi, za kar mu bom zelo hvaležen, ali naj se pa sam oglašuje. — Mike Kralj, P. O. Box 54, Elkland, Tioga Co., Pa. (17-20-4)

Farme

v slovensko-hrvaški koloniji.

Ako želite kupiti farmo ali zemljo za farmo, ne kupujte preje, dokler se ne prepričate, kakšna prilika se vam nudi v slovensko-hrvaški koloniji v okolici Ashlanda v državi Wisconsin. Ta kolonija obstaja sedaj že šesto leto ter je v njej kupilo farme že 150 slovenskih in hrvaških družin.

Slovinci in Hrvati, ki so naseljeni tukaj, imajo razna gospodarska društva, kojih namen je, da pospekujejo blagostanje in napredek slovenskih in hrvaških farmerjev v oni okolici. Zato je dandanes lahko vsakemu našemu človeku prileti tukaj z gospodarstvom in to z majhnim denarjem. Pišite po naš list "Good's Colonist", kjer lahko podrobneje čitate o teh kolonijah. Podajmo ga vsakemu zastopniku, brez razlike, ako želi kupiti farmo ali ne.

Naslovite:

The James W. Good Company
Dep. 54 Ashland, Wis.

OGLAS

Cenjenim rojakom priporočam svoja

NARAVNA VINA

iz najboljšega grozdja.

Najboljše staro belo vino Riesling 10 gal. \$6.50, 27 do 28 gal. \$15.50, 50 gal. \$27.50. Staro rdeče vino Zinfandel 27 do 28 galon \$14, 50 galon \$25. Lansko belo vino 27 do 28 galon \$14, 50 galon \$25. Rdeče vino 27 do 28 galon \$12.50, 50 galon \$22.50. — 100 proof močan tropinjevec 4 1/2 \$12, 10 gal. pa \$25. Pri omenjenih je vstet tudi vojni dan za vino. — Potovalni agent je jak M. Žugel.

S spoštovanjem

S. JACKSE,
Box 161, St. Helena,

FARME.

Predno se odločite kupiti farmo, tedaj mi pišite za pojasnila glede naših zemljišč v Ruski, Chippewa in Taylor okrajih, Wis. Pošljem Varvzore prsti in drugo gled naše farmsarske naselbine, kjer je že čez 20 slov. rodbin naseljenih.

A. H. SKUBIC
c. of John S. Owen Lumber Co.
Sheldom, Wis.

Frank Petkovšek

Javni Notar (Notary Public)

718-720 MARKET STREET
WAUKEGAN, ILL.

PRODAJA fina vina, izvrstne smotke, patentirana sdravila.

PRODAJA vožne listke vseh prekomorskih črt.

POSILJA denar v stari kraj zanesljivo in pošteno.

UPRAVLJA vse v notarski posel spadajoča dela

PHONE 248

Zastopnik
"GLAS NARODA"
22 Cortlandt Street,
New York, N. Y.

Konec ameriške državljanske vojne.

**KONEC VELIKANSKEGA BOJA MED JUGOM IN SEVEROM. — PREDAJA GENERALA LEE IN NJE-
GOVIH ARMAD. — UMOR PREDSEDNIKA LINCOL-
NA. — OPUSTOŠENJE JUŽNIH DRŽAV. — OPROŠ-
ČENJE SUŽNJEV — ČRNCEV. — POPOLNI PRE-
OBRAT NA JUGU. POSLEDICE DRŽAVLJANSKE
VOJNE. ZAGOTOVLJENJE OBSTOJA UNIJE. —
STATISTIKA O IZGUBAH VSLED VOJNE.**

S spomladjo vred je prišel pred pol stoletjem v Združene države tudi mir, potem ko je krvava državljanska vojna skozi cela štiri leta sesala na življenjskem mozgu republike. Že od konca leta 1864 je umirala konfederacija južnih držav, politično in finančno omajana. V obupnem odporu so se vzdržali le še njeni generali in njene armade. Ko je odklonil Jug v mirovni konferenci dne 30. januarja ponudene pravice Severa se je slednji z velikanskim naporom dvignil k zadnjemu udarcu. V največji stiski je skušal kongres južnih držav dne 13. marca 1865 uvrstiti sužnje v vojsko, a zastonj. Pest Severa je legla z vso silo na Richmond, da zadušijo požar, ki je pretil Uniji. Sheridan je prerezal zvezo med generaloma Lee in Johnstonom voditelja južnih glavnih armad. Grant je zavzel Petersburg, katerega je že dolgo časa naskočeval in generalisimus je bil prisiljen v noči od 2. na 3. april izročiti glavno mesto. Lee je skušal prodreti proti zapadu, a je bil obkoljen ter se je moral dne 9. aprila udati.

Že popoldne, dne 7. aprila, je poslal Grant, da prepreči nadaljnje prelivanje krvi, sla k generalu Lee ter uvedel pogajanja. Dva dni pozneje, dne 9. aprila, se je izvršila v sodniškem poslopju v Appomattox predaja in s tem je bil zapečaten poraz Konfederacije.

Bil je to eden največjih trenutkov svetovne zgodovine ko sta si stala nasproti v majhnem kraju Virginije oba vrhovna poveljnika. Lee je bil prišel s svojim vojaškim tajnikom, polkovnikom Marshall, dočim je prišel Grant s svojim štabom in generaloma Sheridan in Ord. Nasprotje med obema, ko sta sedela deset čevljev drug od drugega, je bilo očividno. Grant, zmagalet, je nosil priprosto uniformo brez sablje. Čin je bil razviden le iz našitkov na ramenih. V starosti 43 let je bil živ kontrast proti Lee, ki je bil starejši za celih 16 let. Lee je bil skrbno oblečen, s sabljo. Pozneje se je izkazalo, da je bila to njegova zadnja uniforma in da je moral vse ostale pustiti pri umikanju.

Grant sam navaja v svojih spominih, da je bil pobit in slabe volje. Pogovor je uveljaval z ozirom na prejšnje dni, ko sta se pod zastavo skupno borila v Me-

Poglobila sta se v pogovor orko jima je postalo pri srečanju, da je Grant kakor poročal "skoro pozabljen na pravi nasestanku". Lee, ki se je zala resnosti položaja in namesto ki ga je privedel tjakaj, pa malom obrnil pogovor na pogajanje in kmalu se je doseporazum, ker je bil Grant v isti zmagi zelo popustljiv.

Kak častnik se je moral zaveš častno besedo, da ne bo dvorožja proti Združenim državam, dokler se ga ne izmenja. Omotnost pa se je moral zaobiti dotični poveljnik. Orožje, love in vojaške predmete naj se izročilo zmagaletu.

Se je spisal odgovor Leea na pogoje Granta je predstavil ant južnemu generalu svoje premetstvo. Lee se je pri imenovanju vsakega imena spoštljivo priopil. Nekaterim, ki so mu ponudili roko, jo je stisnil. Ko se mu predstavilo polkovnika Ely S. Parkerja, polnokrvnega Cherokee Indijanca, se je presrečno nrl vanj, dokler ni menda spopal, da ima pred seboj Indijana in ne črnce. Malo pred 4. uro ponudil Lee generalu Grantu, da zapusti s svojim spremljevalcem sobo. Zunaj na verandi je pomignil svojemu strežniku ki je čakal s konjem ter se ložno ozrl v dolino, kjer je taborila njegova pobita in sedaj uata armada, broječa 28.000 mož. at je zajahal konja ter odšel. Medtem je bil stopil Grant a verando ter dvignil kločub v zrak. Lee je storil isto ter od-

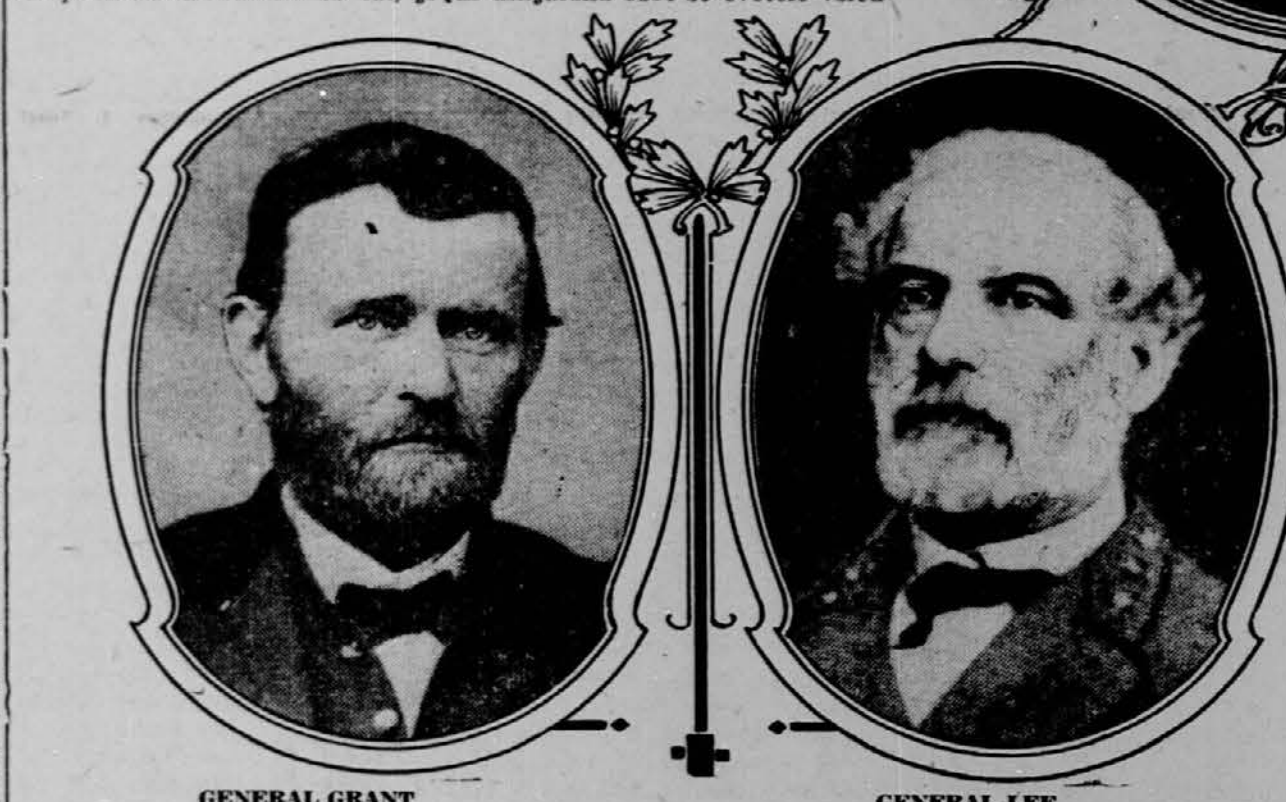
šel, da sporoči svoji hrabri armadi o izidu pogajanj.

Zvečer krog devete ure, — bila je nedelja, — je prišlo tozadevno poročilo v zvezno glavno mesto Washington. Noč od 9. na 10. april ter sledeči dan in večer so se izpremenili v slavlja, kot jih dežela še nikdar prej niti pozneje ni doživela. Na Wall St. v New Yorku se je odkrilo glasom zapisov zgodovinarja Motley-a 20.000 mož in kot na povelje so zapeli zahvalni psalm: Hvalite Gospoda!

Severne države pa so tudi imele dosti vzroka veseliti se, da se je odstranilo "majhno nespornostljive". Namen vojne se je doseglo na popolnoma izdaten način: Enotnost zveze držav je ostala ohranjena, sužnji so bili oproščeni in ustaški Jug je ležal zdrobljen na tleh. Kraljestvo sužnjev južnih baronov je razdrlo močna roka severnega delaveca. Zopet enkrat kot že večkrat v zgodovini je močan, razširen Sever premagal Jug. Isto se je zgodilo v Nemčiji in Italiji.

Na obeh straneh se je v tem štiriletnem boju izvedlo velikanske čine. Sicer se ne more naporov in dogodkov državljanske vojne primerjati z gigantskimi sedanjega časa, vendar so velevažni z ozirom na razvoj ameriške Unije. Ljudska armada, katero je stepal predsednik Lincoln iz tal, je

stroški vojne so znašali za se verne države 3225 milijonov dolarjev. Ako se prišteje k temu še penzije katere se je plačalo od tlej, znašajo skupni stroški krog 9000 milijonov dolarjev. Velik del te svote se je pokrilo s posojilom, ostalo pa s papirnim denarjem, z zvišanjem carine, uvedbo dohodninskega davka i. t. d. Kljub štirim vojnim letom pa je bil položaj na severu zadovoljiv. Narodno-gospodarske razmere so sicer s početka trpele vsled posledic krize v letu 1867, a že v jeseni drugega vojnega leta je bilo opaziti napredek, ki je naraščal skozi celo vojno. Največ je trpelo parobrodstvo, ki se ni še do danes opomoglo. Zunanja trgovina je cvetela vsled obilnih žetev na zapadu. Železninarska, predilna in usnjarska obrt so cvetele vsled

GENERAL GRANT

GENERAL LEE

dosegla končno dva milijona vojakov. 2.500.000 jih je bilo v celem pod orožjem in k temu je prišlo še 100.000 mornarjev in mornariških vojakov ter ravnotako veliko število črncev. Ta masa ljudi se je delila na 2400 polkov ter parsto manjših oddelkov; v ožjem smislu na 26 armadnih zborov in 300 brigad. Število poveljujočih častnikov od brigade naprej je znašalo 1750.

Število pohodov, bitk, spopadov, ekspedicij itd. je znašalo 10.000. Med temi jih je 76, ki zaslužijo ime "bitka". Število mrtvih je znašalo na severni strani 360.000 ljudi. Med temi je padlo v bojih 1412 častnikov in 62.916 mož; ranam je podleglo 2223 častnikov in 40.279 mož; na boleznih pa jih je umrlo 2795 oziroma 221.791. Vsled slučajev je našlo smrt preko 4000 oseb, utonilo jih je 5000, umorjenih jih je bilo 500, samomor jih je izvršilo 391 in po prekem sodu jih je bilo ustreljenih 267. Število beguncev severne armade je znašalo 270.000 vojakov.

Vspričo žalobnih komentarjev glede uničenja mladih življenj, katere je čuti sedaj glede vojne v Evropi, je zanimivo ogledati si tozadevne statistične podatke iz državljanske vojne. Edino država New York je stavila med svoje prostovoljce 37 13-letnih, 137 14-letnih, 334 15-letnih, 978 16-letnih, 1526 17-letnih in 43.074 18-letnih. Pri tem pa je pomisliti, da so ti mladiči ponavadi navedli višjo starost, prav kot so stari zmanjšali njih leta.

vladnih naročil. Gradnja železnic in naseljevanje na farmah je napredovalo, brez vsakega ozira na vojno.

Napori, ki so se pojavili v tej vojni, so obstajali predvsem v premaganju velikih naravnih ovir. Železniške črte so bile kaj redko posejane in raditge se je igralo razdejaje in popraviljanje železniških črt zelo veliko ulogo. Vsled pritiska razmer pa je povzročila ta vojna veliko tehničnih novosti in iznajdb kot so naprimer oklopni železniški vlaki, oklopne bojne ladje in kanonski čolni. V teh ameriških bojih se je sploh prvič pričelo tekmovalje med oklopom in kroglo na suhem in na morju.

Sploh pa je postala ta ameriška državljanska vojna v vsakem oziru nekaj uzor, po katerem so se ravnavli pozneje drugi. Moltke se je naprimer naučil iz te vojne, kako uporabljati železniško omrežje za transport čet in vojnega materiala. Glede oboroženja in proviantiranja velikanskih mas je bila uprava Lincolnove naravnost uzorna. Tukaj se je pokazalo, da deluje oproščena ljudska sila, ki se v mirnih časih noče ukloniti, pod pritiskom razmer boljše in uspešnejše kot pa se zgodi to v drugače urejenih državah. Na milje raztezajoče se poljske utrbe generala Lee, zakopani, batijske zarezne: vse to nudi klasično primer bojev v omejenem ozemlju kot jih ravno sedaj opazujemo v evropski vojni. Ob Missisipi-ju, od New Madrid do Vicksburg, se je zgradilo nove preko-

pe in zatvornice ter so bila to inženerska dela, ki bi nudila takrat v slučaju miru, izvanredne težkoče. Pretvoritve takratne trgovske mornarjeve v blokadno brodogojne tvori poglavje zase.

Čim dalj je trajala vojna, tem večji so bili napori od obeh strani, tem večje žrtve, katere se je doprineslo. Pohodi generalov Jacksona in Shermana zaslužijo večšen spomin v vojni zgodovini. Kavalerija Stuarta in Sheridanova se je izvrstno obnesla pri poizvedovanju, pri drznih atakah in pri razdejavanju železniških prog. Tudi v taktiki se je uporabilo marsikaj novega, kar je pozneje obveljalo. Ni se pa obnesel ameriški milični sistem, pri čemur seveda ne smemo pozabiti, da je vspricho tukajšnih razmer komaj kaj drugega mogoče.

Eno največjih zmag pa je izvajala ameriška demokracija, ljudska država z zmagovalno ljudsko armado, po končani vojni, ob prehodu iz vojne v mir, ko je bilo treba potreti velikanski vojni aparat. Nekaj nezastlišanega je bila hitrost, s katero se je odpustilo velikanske armade in s katero so je doživel tudi v tem oziru razočaranje.

Kako prozajajno se je završilo razkrojenje armade nam kaže slu-

ABRAHAM LINCOLN

čaj mesta New York, ki je bil takoj zatopljen v "business", da ni imel časa pripraviti primeren sprejem svojim polkom, ki so se vrnili junija meseca. Brez vsakih ceremonij so prišli rešili do novine nazaj. V zveznem glavnem mestu se je pač vršila parada in sicer 23. in 24. maja pri kateri so nastopile čete držav fennessee in Georgia. Kot značilno pa naj bo omenjeno, da ni bilo videti v paradi niti enega črncea.

Največje, kar se je izvedlo v tej državljanski vojni, pa je bila zmernost zmagalet napram poraženemu. Vojno se je vojevalo z brezprimerno srditostjo, a izostalo je vsako postavo maščevanje, katero je opaziti pri sličnih dogodkih v Evropi.

Jugu je bil zlomljen tilnik. Postavil je v boj dobesedno zadnje ga moza ter izdal zadnji vinar. Napram premoči Severa glede loveškega materiala, kapitala in inteligence, je odkrila vsa umetnost južnih vojskovodij, vse junastvo vojakov in vsa požrtvovalnost južnega prebivalstva. Od 5 in pol milijona belecev jih je stalo v boju 1.200.000 do 1.400.000. Preostajalo je torej le četrt milijona. Vojni stroški so znašali ne-akko polovico tega, kar je izdal Sever. Južne države so bile po končani vojni slika razdejavanja in opustošenja. Cele pokrajine so bile sistematično uničene, mesta požgana, ceste, mostovi in železnice porušene. Največ pa je škodovala južnim državam blokada, katero so izvedle severne države. Raztezala se je na razdaljo 3000 milj ter jo je vzdržalo 1313 parnikov in 105 jadernic. S to blokado se je južne države popolnoma odrezalo od zunanje sveta ter jim onemogočilo vse dohodke. Vsled tega je bil Jug izstradan, predno se ga je moglo prisiliti na kolena. Admiral Chadwick pravi tozadevno: "Narod šestih milijonov ljudi bi ne bilo mogoče premagati na njegovih lastnih tleh kljub velikanskim armadam, katere je postavil Sever v boj. Vsled tega pa, ker se mu je odrezalo vse vire, mu je bilo nemogoče razviti svojo popolno moč."

Poraz Juga je pomenil uničenje njegove narodno-gospodarske ustave, njegove delavske organizacije in preobrat vseh socialnih razmer. Z enim udarcem se je razrušilo delo dveh stoletij. K veliki izgubi, povzročeni valed blokade, lo-

k uničenju imetja je prišlo še oproščenje sužnjev brez odškodnine in razveljavljenje papirnega denarja. Izginila so premoženja posameznih, korporacij in občin. Nobenega čuda ni, da se gotove pokrajine še danes niso opomogle od tega udara ter se mogoče nikdar ne bodo. V čast državljanom južnih držav pa je treba priznati, da so vsi brez obotavljanja pričeli nanovo graditi domovino ter da so se vsi posvetili delu miru, počenši od generala Lee, ki je postal učitelj do brigadnega poveljnika, ki je stopil za baro ter pričel točiti pijače.

Nikomur se ne dela krivice, ako se reče v sedanjem času, da ni državljanska vojna niti od daleč rešila vseh problemov, katerih se je lotila. Nenadno oproščenje sužnjev je bila slaba poteza in pode litev državljanskih pravie prostim črncem skoro narodna nesreča. Družabno se loči na jugu belo in črno kot olje in voda in kljub prostosti in ustavi je ostal črncev v političnem oziru skoro brez pravie. Vozelj se je sicer razsekalo a ne razvozlalo.

Na aprilske dneve, ki so bili polni zmagoslavja velikega naroda, pa je padla senca. V teku sedmih dni je padel narod z viška sreče v najgloblji propad žalosti in tuge. Abraham Lincoln, ob katerem se je ustavilo kot ob morski čeri, razburkano valovje časa, je padel na Veliki petek dne 14. aprila v Ford-gledišču kot žrtev fanatičnega pristaša Južnih igralca Wilkes Booth. Ravno v času, ko je pričel Jug uvidevati, da ima v Lincolnu svojega najboljšega prijatelja, je moral slednji pustiti svoje življenje.

Po vsej pravici spoštuje Amerikance v "očetu Lincolnu" enega svojih največjih herojev ter vidi v njem rešitelja domovine, kot vidi v Washingtonu nje očeta.

Ranjeni in mrtvi slovenski vojaki.

(Nadaljevanje.)

Albrecht Valentin, 97. pešp., ranjen.
Andlavec Matija, 97. pešp., r.
Ašman Pavel, 97. pešp., r.
Babič Jakob, 97. pešp., r.
Bačar Ivan, 97. pešp., r.
Bačar Anton, 97. pešp., r.
Bačar Leopold, 97. pešp., r.
Bait Leopold, 97. pešp., r.
Balant Fran, 97. pešp., Postojna, St. Vid, mrtev.
Ban Jožef, 97. pešp., r.
Bandej Fran, 97. pešp., r.
Bandelj Leopold, 97. pešp., r.
Banko Emil, 97. pešp., r.
Bartolič Jakob, 97. pešp., r.
Bašnik Fran, 97. pešp., r.
Batič Nikolaj, 97. pešp., r.
Batič Leopold, 97. pešp., r.
Belušič Jožef, 97. pešp., r.
Benič Marko, 97. pešp., r.
Bensa, 97. pešp., iz Podgore, m.
Berlusig Jožef, 87. pešp., r.
Bezjak Anton, 97. pešp., r.
Bisjak, 97. pešp., iz Grahovega, mrtev.
Bitežnik Jožef, 97. pešp., r.
Bitežnik Matija, 97. pešp., m.
Bitista Robert, 97. pešp., iz Mariborja, m.
Bizalj Jožef, 97. pešp., r.
Blasič Matija, 97. pešp., r.
Blazina Marko, 97. pešp., iz Albinca, m.
Bobek Mihael, 97. pešp., r.
Bolčina Ivan, 97. pešp., r.
Bordon Jožef, 97. pešp., r.
Bostjančič Anton, 97. pešp., r.
Bostjančič Jožef, 97. pešp., r.
Božič Gregor, 97. pešp., iz Buzeta, m.
Božič Jožef, 97. pešp., r.
Božič Jožef, 97. pešp., iz Pazinca, m.
Bradetič Anton, 97. pešp., r.
Bratkovič Jožef, 97. pešp., m.
Bremec Alojz, 97. pešp., r.
Brezovšek Ivan, 97. pešp., r.
Brus Ludovik, 97. pešp., r.
Buje Tomaž, 97. pešp., r.
Bužan Matija, 97. pešp., r.
Čač Ivan, 97. pešp., r.
Čah Andrej, 97. pešp., r.
Čaharja Ivan, 97. pešp., r.
Čahia Jožef, 97. pešp., r.
Čeglar Anton, 97. pešp., r.
Čemerič Ivan, 97. pešp., r.
Černul Marko, 97. pešp., r.
Černac Matija, 97. pešp., iz Buzeta, m.
Černe Matija, 97. pešp., r.
Černe Paul, 97. pešp., r.
Černigoj Filip, 97. pešp., iz Šturije, m.
Črniog Viktor, 97. pešp., r.
Čerovac Ivan, 97. pešp., v.
Česnik Anton, 97. pešp., Postojna, St. Peter, m.
Četin Anton, 97. pešp., Trnovo, mrtev.
Čiglic Jožef, 97. pešp., St. Florijan, m.
Člarič Anton, 97. pešp., r.
Čolja Jožef, 97. pešp., Gabrovica, m.
Čotar Andrej, 97. pešp., r.
Čotar Anton, 97. pešp., r.
Čotič Fran, 97. pešp., r.
Črebelj Anton, 97. pešp., r.
Črkvenik Fran, 97. pešp., r.
Čulot Fran, 97. pešp., r.
Čvetko Fran, 97. pešp., r.
Debeljak Matija, 97. pešp., r.
Defar Anton, 97. pešp., r.
Demšar Avgust, 97. pešp., r.
Demšar Vincenc, 97. pešp., r.
Ditrich Alojz, domobr. p. št. 3., ranjen.
Dobran Anton, 97. pešp., r.
Dobrila, 97. pešp., Materija, 1887., m.
Dodič Stefan, 97. pešp., r.
Doljak Ivan, 97. pešp., r.
Dovjak Ivan, 97. pešp., r.
Dubrovčič Anton, 97. pešp., r.
Dubuz Silvij, 97. pešp., r.
Eleršič Alojz, 97. pešp., Bilje, 1887., m.
Erzetič Fran, 97. pešp., Kožbana, 1880., m.
Fabiančič Karel, 97. pešp., r.
Fakin Fran, 97. pešp., m.
Fakin Ivan, 97. pešp., r.
Ferlat Marko, 97. pešp., m.
Ferleta Alojz, 97. pešp., r.
Florjančič Alojz, 97. pešp., r.
Fornasarič Anton, 97. pešp., m.
Frlan Fran, 97. pešp., m.
Furlan Ivan, 97. pešp., r.
Furlan Rudolf, 97. pešp., iz Zgonika, 1884., m.
Gaberšek Ivan, 97. pešp., r.
Gaberšek Jožef, 97. pešp., Libušnje, 1891., m.
Gabrijelčič Teodor, 97. pešp., r.
Gabršček Vincenc, 97. pešp., r.
Geršetič Jožef, 97. pešp., r.
Gerzelj Jožef, 97. pešp., Sina-dole, 1891., m.
Gerzetič Anton, 97. pešp., r.
Golob Ivan, 97. pešp., r.
Gomboč Alojz, 97. pešp., iz Trsta, 1892., m.
Gon Jakob, 97. pešp., r.
Goriup Jakob, črnov. p. št. 26., ranjen.
Gorkič Jožef, 97. pešp., Vrtojba, 1880., vjet.
Gragelj Rudolf, 97. pešp., r.
Gregorab Anton, 97. pešp., r.
Gregoričič Anton, 97. pešp., Libušnje, 1891., m.
Gregorič Fran, 97. pešp., r.
Gregorovič Anton, 97. pešp., r.
Gril Ivan, 97. pešp., Jablonice, 1887., m.
Gruden Fran, 97. pešp., r.
Gruden Ludvik, 97. pešp., r.
Grzetič Anton, 97. pešp., r.
Grukič Jožef, 97. pešp., Vrtojba, 1885., m.
Hervatin Peter, 97. pešp., r.
Hlandnik Franc, 97. pešp., r.
Hladnik Josip, 97. pešp., r.
Hrobat Anton, 97. pešp., r.
Hrvatini Ivan, 97. pešp., r.
Hrvatini Karel, 97. pešp., r.
Hrčič Jurij, 97. pešp., r.
Huičič Franc, 97. pešp., r.
Humar Ludvik, 97. pešp., r.
Hvala Anton, 97. pešp., r.
Hvalič Herman, 97. pešp., r.
Hvalica Ivan, 97. pešp., r.
Ivančič Franc, 97. pešp., r.
Ivančič Ivan, 97. pešp., r.
Ivančič Josip, 97. pešp., r.
Jagodnik Josip, 97. pešp., r.
Jakačič Matija, 97. pešp., iz Pazina, 1885., m.

IZVRŠEVALNI ODBOR:

Frank Sakser, predsednik, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Tajniki:

Edward Kalish, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Rudolf Trost, 393 W. Central Park, New York, N. Y.

John Jager, blagajnik, 5241 Upton Ave. So., Minneapolis, Minn.

Denar, kolikor ga podružnica sama ne potrebuje, naj blagovoljno poslati Mr. John Jager. Vsaka vplačana svota bode potrjena po blagajniku in razglašena po slovenskih listih.

Pozor! — Tajniki in blagajniki podružnic Slov. Lige!

Tem potom so prošeni vsi tajniki podružnic Slov. Lige, da nemudoma pošljejo na glavnega tajnika sledeča poročila: število članov, ime in naslov predsednika, tajnika in blagajnika, kraj podružnice ter dan ustanovitve.

Blagajnike podružnic pa prosim, da o poslanem denarju na glavnega blagajnika napravijo dva poročila in pošljejo enega na glavnega blagajnika, enega pa na glav. tajnika, da tem potom lahko vedno izkažemo natančen račun in stanje Slov. Lige.

Pravil in raznih drugih tiskovin Liga do danes še nima.

Za vsa nadaljnja pojasnila tičijoča se Slov. Lige, naj se cenj. rokovi obrnejo na glav. tajnika Slov. Lige.

EDWARD KALISH, glavni tajnik.

6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Glavni blagajnik Mr. John Jager mi je dopisal Surety Bond za \$1000, katerega hranim.

Pravila Slovenske Lige so v tisku in bodo tokom tedna razposlana vsem podružnicam. Tajniki podružnic naj blagovoljno naznani, koliko jih hočejo imeti za vsako podružnico, da jim jih naravnost iz tiskarne odposljemo.

FRANK SAKSER.

PODRUŽNICE SLOVENSKE LIGE:

Podružnice, število članov in svote, ki so bile poslane glavnemu blagajniku.

1. Farrel, Pa.

Članov 45 — glav. blag. \$25.00
John Maček, preds.
Ant. Valenčič, taj.
Ant. Žug, blag.

2. Moon Run, Pa.

Članov 50 — glav. blag. —
Marko Rupnik, preds.
Vid. Vodišek, tajn.
Frank Maček, blag.

3. Duluth, Minn.

Karol Rebec, preds.
John Jerina, taj.
Mike Špehar, blag.

4. Cleveland, O.

Članov 168 — glav. blag. —
L. J. Pirc, preds.
Ed. Kalish, taj.
John Breskvar, blag.

5. Rock Springs, Wyo.

Članov 63 — glav. blag. —
Frank Putz, preds.
Math. Batić, taj.
Frank Gosar, blag.

6. Depue, Ill.

Članov 26 — glav. blag. —
Frank Omerca, taj.
Dan. Badovinac, blag.

7. Trestle, Pa.

Ivan Demshar, preds.
Luka Knafel, taj.
Ant. Eržen, blag.

8. Johnston City, Ill.

Članov 25 — glav. blag. \$12.00
Lov. Hrašnar, preds.
Jos. Uličar, taj.
Fr. Grabek, blag.

9. Burdine, Pa.

Članov 22 — glav. blag. \$11.00
John Mallin, preds.
Jos. Meglič, taj.
Frank Jerin, blag.

10. Oglesby, Ill.

Članov 22 — glav. blag. \$11.00
John Mallin, preds.
Jos. Meglič, taj.
Frank Jerin, blag.

11. Sheboygan, Wis.

Članov 62 — glav. blag. \$20.00
Frank Novak, preds.
Mart. Jelenc, taj.
Ivan Beninger, blag.

12. Greensburg, Pa.

Članov 76 — glav. blag. —
Vencelav Palčić, preds.
Frank Novak, taj.
Tom. Šifler, blag.

13. Conemaugh, Pa.

Članov 11 — glav. blag. —
Mart. Jager, preds.
John Brezovec, taj.
Jos. Dremelj, blag.

14. Waukegan, Ill.

Članov 70 — glav. blag. —
Mat. Jereb, preds.
Ant. Celarec, taj.
Frank Barle, blag.

Black Diamond, Wash.

Rad. Jazbec, preds.
G. J. Porenta, taj.
Jak. Remše, blag.

16. Pittsburg, Pa.

Frank Mohar, preds.
J. F. Perko, taj.
Frank Horwat, blag.

17. Indianapolis, Ind.

Članov 21 — glav. blag. —
Joe Polnar, preds.

Članov in ne odbornikov je vzrok, da tajniki še niso ničesar sporočili na glavnega tajnika.

Ze obstoječe podružnice, ki niso tu naznačene, naj blagovoljno poslati njih poročila. Podružnice, ki so se do današnje dne oglašile so tu označene. Podružnice, ki se bodo oglašile po 14. aprilu bodo oglašene drugi mesec in ne popreje.

Vsi odborniki podružnic Slovenske Lige so prošeni, da natančno zasledijo jezo poziva iz glavnega urada v naših glasilih, ter storijo svojo dolžnost, da zamore glavni urad javnosti pokazati vedno natančen račun in splošno stanje Slovenske Lige.

Edward Kalish, gl. taj.
6119 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Seattle, Wash. — Naj mi rojaki dovolijo, da se jim tem potom zahvalim za pisma in dopisnice, v katerih mi čestitajo, da se je Liga ustanovila. Naj se pa tudi nikar ne varajo, misleč, da je stem vse storjeno. Ne, to je samo začetek; o tem se je že mnogo pisalo v listih. Toda čim hitreje je boj, tem sladkejša bode zmaga.

Naj pa tem potom izrečem tudi prošnjo do nekaterih rojakov. Vsi seveda čutimo, kako neprimerno nepotrebno je nekaterim zapeljanim rojakom trditi, da gre za vero v južnoslovenskem boju. Tisti, ki tako mislijo, se bridko varajo. Na drugi strani je pa tudi veliko boljše od naše strani, da se nikdar ne izveča beseda, ki bi žutila verski čut. Ne eno, ne drugo ni opravljeno. Držimo se vsi načel Lige in če smo se tako izjavili, ne dotikajmo se nobene verske točke. Bodimo pravi Slovenci in tudi pravi Amerikanci. Gledimo ljubezen do svojega rodu in do lastne neodvisnosti, zraven pa bodimo tolerantni, kot pravi Amerikanci v verskih stvarih. Ne želimo verskega čuta rojakov, ne pustimo pa tudi ne, da bi se vera vlačila v vprašanje, s katerim nima nič opraviti. Vera ne prepoveduje politične neodvisnosti, saj so bili ravno najbolj katoliški narodi, ki so se svojo častno borili za politično svobodo, kakor Švicarji in Angleži v srednjem veku. Magna Charta je bila pisana od katoliškega škofa in Viljem Tell, odznanja njegovi rojaki, so bili najbolj katoliški, vendar so se otresli habsburške jarma. Tako tudi mi: Naprej za svobodo!

G. predsednika Lige moram pa tudi malo prijeti za uho! Je parkrat sem zahteval od njega, da ne bom ostal v nobenem odboru Lige. Toda naš g. starosta se zato prav nič ne zmenil in vržejo vsa moja pisma v koš. Kaj hočem pa jaz slaboten pred vsemočnim urednikom našega edinega in toraj tudi relativno in absolutno največjega slovenskega dnevnika v Ameriki? Gospod Sakser imajo besedo in oni so krivi, če se je mene zoper mojo voljo in proti moji prepovedi postavilo v odbor. Menim, da stem odbor ne pridobi ničesar, da bi se bilo treba prepirati. Vendar nočem, da bi se mi reklo, glej za besedo je požrl. Ne, časti ne potrebujem in sploh vidim čast samo v delu... Delati pa moramo za Ligo in svojo neodvisnost, da se bo vse kadilo. Zato naprej! — Ivan Blatnik.

Ralphton, Pa. Pred kratkim se je vršil shod za Slovensko Ligo v dvorani Josef Settnus ob 4. uri popoldan. Res se nas je malo zbralo, vendar smo pa ustanovili Slovensko Ligo z 20 člani. Veliko jih je bilo proti, ker ne poznajo Slovenske Lige. Mi pa nič ne rečemo, ker ima vsak človek pravo voljo. Pozdravljam vse člane Slovenske Lige. — Martin Koroschetz.

Middle Branch, O. Dolgo časa se že ni noben Slovenec oglašil iz naše nasebine. Ker imam pa veliko prostega časa, sem se namenil jaz podati nekoliko v debato z A. S.

Delavske razmere so se povsem dobre, toda tem se ni rečeno, da naj si pridejo brezposelnosti iskati dela. Zakaj bossi so še vedno prevzetni. Slovenska Liga, res imenitno delo! Bog vas živi slovenski ligarji (posebno G. F. Sakser in g. Blatnik), hvali in pa čunja A. S. pa niso vredni drugega, kakor da bi jih znesel na grmado, polni s petrolejem in zažgal. Torej proč od repnik, zatratelji slovenskega naroda. Zakaj se ti, A. S. ne zbudis iz svojega trdega spanja in ne gledaš resnic v oči? Zakaj zatiraš bomo slovensko domovino? Zakaj ne pišeš tako, kakor drugi pametni listi? Zakaj se poganjaš za tiste, ki niso sploh nič v sorodu slovenskim narodom? Kaj tebi bi se srce vzradostilo od veselja če bi ubogi slovenski kmet-trpin še nadalje delal za kronance. Ne, nikoli ne več! To bi bilo zate! Ali motiš se s tvojim podplinjvanjem ne boš ničesar dosegel. Pogled, Avstrija propada, krščanska Avstrija bo šla rakom živčati. Mislim, da ti srce utripa od žalosti, zakaj, kakor Avstrija, tako tudi ti boš šel k vragu. A sklepa bodite vsi Slovenci in Slovenke narodnega mišljenja pozdravljati, tebi Glas Naroda pa želim veliko uspeha, A. S. pa pogubo Amen — J. G.

21. Ralphton, Pa. Članov 20 — glav. blag. \$10.00
Geo. Kristel, preds.
Paul Lesnik, taj.
Frank Bizjak, blag.22. La Salle, Ill. Članov 60 — glav. blag. —
John Novak, preds.
John Jerić, taj.
Mat. Komp, blag.23. New York, N. Y. Članov 30 — glav. blag. —
Frank Sakser, preds.
Frank Terček, taj.
Al. Škulj, blag.24. Tyre, Pa. Članov 50 — glav. blag. —
Al. Trusnovce, preds.
Frank Magajna, taj.
Jos. Šostarič, blag.

25. Middletown, W. Va. Članov 16 — glav. blag. \$8.00

26. Port Washington, Wis. Članov 20 — glav. blag. —
John Zagar, preds.
Frank Uršič, taj.
S. Plesce, blag.27. Ely, Minn. Članov 7 — glav. blag. \$23.00
John Teran, preds.
Fred. Wilder, taj.
G. L. Brozic, blag.28. Little Falls, N. Y. Fr. Rostnar, preds.
Ig. Stržisar, taj.
Leo. Volje, blag.

29. West Newton, Pa. Članov 25 — glav. blag. 66.00

30. Pueblo, Colo. Članov 25 — glav. blag. 66.00

31. Bradley, Ill. Članov 11 — glav. blag. \$8.00
Fr. Drašler, preds.
A. Prijatelj, taj.
Jos. Kenik, blag.32. Willock, Pa. Članov 15 — glav. blag. \$8.00
Lov. Trobec, preds.
Ant. Sotler, taj.
Ant. Sturm, blag.33. Middle Branch, Ohio. Članov 19 — glav. blag. \$30.75
Frank Gorane, preds.
Karel Lapajne, taj.
Ivan Štepar, blag.

To poročilo je izdelano po knjigi glavnega tajnika, brez poročila glav. blagajnika.

Poročilo kaže ustanovljene podružnice ter članstvo in koliko denarja so poslali na glavnega blagajnika. Pri podružnicah, kjer ni naznačeno število

Slovani v avstrijski vojski.

Češki list "Moravska Orlice" v Brnu je priobčil statističen pregled odstotkov posrednih narodnosti v vsej avstro-ogrski vojski. 52 odstotkov je Slovanov, Nemcev in Madžarov skupno 42 odstotkov, Rumunov in Italijanov je 6 odstotkov. V vojni mornarici je Slovanov 56 odstotkov, Nemcev in Madžarov je 3 odstotke Slovencev, 7 Hrvatov in Srbov in 1 odstotek Italijanov.

Stvari, ki jih ne veste o vojni.

Po članku, ki ga je napisal F. Palmer za tednik "Collier's"

Zadnjih osem mesecev je obratovala Evropa dve tovarni, eno za bojno erto za lažnjive izmišljotine ter eno pravo vojno na bojišču samem. — Čiste resnice vemo prav malo. Čitali smo nekaj prav iznajdljivih vojnih dopisov, ki so bili res zanimivi toliko časa, dokler ni bilo nobenega dopisnika na vojnem pozorišču, da bi nam povedal, da je bilo vse le prevara.

O nekaterih zgledih sem imel priliko se sam prepričati. Slučajno sem bil lansko jesen v mestu Soissons, ravno po njegovem zavzetju, ko se je poročalo, da so navaljevali Angleži na sovražnika z groznimi napori, da je pustil župan mesta Soissons med zavzetjem svoje ljudi na cedilu in da je neka pogumna ženska porabila to priliko ter postavila na čelo preplašenega prebivalstva.

Kaj pa so bila dejstva? Angležev sploh ni bilo v Soissons, dasi so kasneje res nadomestili Francoze. Nisem videl nikakega navaljevanja kakršnegakoli značaja. Francoska artilerija je streljala počasi in ena strojna puška je streljala v presledkih. Videl sem župana, ki je vstrajal na svojem mestu od začetka pa do konca — kar vsekakor ni bilo tako zanimivo, kakor bi bilo, če bi prevzela njegovo mesto kaka mična francoska žena, potem ko bi jo bil on odkuril. Škoda res, da je bila pokvarjena tako mična in lepa zgodba. Samo pomislite, kaj vse bi se moglo zgoditi, če bi se razvedelo, da jo je popihal župan mesta San Francisco, dočim bi on še vedno izvrševal svoje dolžnosti. Gotovo bi nastopil proti vsemu ameriškemu časopisu radi obrekovanja — če bi se sploh moglo kaj takega tiskati. A komaj da bi se našel kak časopis, ki bi tvegal ter tiskal kaj takega brez popolne verodostojnosti.

Župan mesta Soissons pa vendar ne bo tožil nikogar. Predobro ve — on in župan v Rheimsu in Louvainu — da se v vojni vse pri- peti.

Uradna poročila so še precej resnična, v kolikor sploh poročajo. To se pravi, uspehe povekšujejo, neuspehov pa ne omenjajo. Če trdi uradno poročilo, da je bila zavzeta kaka postojanka, se morete zaneseti, da je bila res zavzeta ob času, ko je poročal povejnik z do- tičnega bojišča.

Morda je bila izgubljena malo kasneje, iz česar sledi, da je tr- dil sovražnik v svojem poročilu od istega dne, da ima v posesti do- tično postojanko. Kajti ti bulletini (dnevna poročila) ne obsegajo dogodkov do zadnjega trenutka, ko že gredo v tisk ter so preje dnevnega poročila o operacijah sploh kakor pa poročila o dnevnih o- peracijah.

Gola resnica je, da sta se završili na celi zapadni fronti od Švice pa do Severnega morja od 1. decembra pa do 1. marca le dve važni bitki, ko so Nemci naskočili Francoze pri Soissons in Francozi Nemce pri Steinbachu. Dva izvežbana in premetena sovražnika sta se opazovala čez okope — drug drugega sta opazovala s periskopi, ko- jih zreda so reflektirala sovražno erto, ne da bi bilo treba stavljeni opazovalen življenja v nevarnost.

Istočasno pa tudi nasprotniki niso mogli biti brezdelni. To bi bilo proti vsej človeški naravi teh ognjevitih plemen. Nepreravno so poizkušali ukrasti drug drugega/kako točko. Točka pomeni okop ali vsaj del okopa. Če že ne radi drugih vzrokov, vsaj da pretrgajo ono strašno enoličnost svojega bivanja v podzemskih luknjah, so napravljali napade.

Ze je v pregovoru, da morete vedno zavzeti okop, če se za to trdno odločite. Izkopati morete pod njim predor ter ga razstreliti z dinamitom; ali pa lahko koncentrirate artilerijo ter ga razbije- te na drobne kosce. Vaše lastno moštvo ga more zasesti potem po raz- strelbi, ali, kadar preneha artilerijski ogenj. Morda prvi zdaj v drugo eksplozijo, ker je mogoče, da je podminiral sovražnik svoj lastni okop, predno ga je izpraznil. In morda se nahaja zavzeti o- kop na kaki vspetini, kjer ga more sovražnik križno obstreljevati. Z dobljenimi prednostmi in v izgubljenimi prednostmi v tej glodal- ni vojni okopov je počasi minila zima z žrtvami, ki jih je zahteva- la vsak dan.

Toda ljudje, ki so preskrbeli hrano za kanone, so hoteli novie. Armada je ustregla tem željam z bulletini, ki so poročali o malih napredovanjih tu in tam, kar je držalo pogum ljudstva v kvišku.

Če bi ponavljala poročila vsak dan "Ničesar novega", bi po- stali ljudje nemirni in bi bili v skrb. Bulletini so jih oduševljali od dne do dne. "Časopisje je dvorezen meč v vojni", kakor mi je rekel nek vojak. "Glejte, da bo rezal v pravo smer! To je Vaš telefon do javnosti. Držite javnost v soglasju s svojimi vojaškimi cilji."

Nemci so bili najpametnejši med vsemi bojujočimi se državami v delovanju svojega časopisja. Kjerkoli razodevajo možgani na vrhu moč nad disciplinirano množico, se oni odlikujejo. Zastopniki nem- škega časopisja so redno poklicani ter dobe navodila od zgoraj. Ko sem bil lani v oktobru v Berlinu, je imela nemška vlada svoje iz- vedovalce v Petrogradu, ki so poizkušali spraviti v tek pogaja- nja za separatni mir z Rusijo, ter druge oglednike in Rimu, ki naj bi posredovali za separatni mir s Francijo. Zato je dobilo časopisje nalogo, da piše lepe stvari o Rusih. Kar pa se tiče Francozov, so Nemci obduvali njihovo hrabrost in pogum. Pisali so, da imata oba ta dva naroda skupne stvari. Kako nes pametna da sta, da hodi- ta po kostanj v ogenj za zahrbitve Angleži!

Kaj da so ponujali Rusom, ne vem; vem pa, da so ponujali Fran- cozom Alzacijo in Lotaringijo. Rusi, kakor tudi Francozi so le po- slušali ter rekli: "Ne!"

V angleškem in francoskem časopisju se je več kritiziralo čez- lastne vlade v enem tednu — in tu je pač malo za kritizirati — ka- kor tekem cele vojne v Nemčiji, kar priča o narodnem edinstvu med Nemci.

Če je bilo že z zavzetjem Belgije ali pa začetjem blokade pod- morskih čolnov, patrijotična dolžnost nemškega zunanega urada je bila, da prikrojijo ta dejanja tako, da ne bi bila neznašna nev- tralnim narodom. Nemški diplomati so se izpodtaknili najprej, to študiranje in organizacija so našle izhod. Iz Združenih držav se jim poročalo, da delajo tam javno mnenje, ne propaganda in uvodni časniški članki in državni časniki, ampak "človeško zanimanje" za dnevnice novice pri zajutruku.

Profesorji zadaj, časnikarski poročevalci spredaj! — se je gla- silo. Saj ni bilo nikake nevarnosti, da bi bile izdane kake vojaške skrivnosti, če se je pokazalo kak za to izbran del okopa kakemu časnikarju, ali če je povabil kak znamenit general kakakega časnikar- skega dopisnika na kosilo ter je kramljal z njim kakor kak stari prijatelj iz za solskih let. Kmalu se je porazvedelo po Ameriki, kako žive nemški vojski; slišali so tam cele zgodbe o njih bratstvu, o njih prijaznosti napram vojnim jetnikom, o njihovi velikodušnosti tudi v slučaju zmage, o njih ravnodušnosti in pogumu sredi najhujšega trpljenja. Vsa bataljona, ki so ga pokazali, je vedel, kaj ima storiti. Vsi vojski so privlačni, kadar stopajo s pogumom proti sovražniku. In nemški vojak je bil prikazan mesto kot okrutnež, kot čisto pre- prost in prijazen dečko — kakršen je v vrstah.

(Nadaljuje se).

Spomin na požar v San Francisco.

Včeraj so obhajali v San Francisco devetletnico velikanskega požara, ki je vpepeli velik del mesta.

Pol leta se mu že kolca.

Zdravniki v Brooklyn bolnici se zelo zanimajo za sinčja 30letnega Cortlandt Brooksa, ki se nahaja že od 12. febru- arja v bolnici, ne da bi bilo mogoče opovesti ga kakor koli. Napad traja vs- kruha.

Visoke cene moka.

Chicago, Ill., 18. aprila. — Cene moka so se včeraj zopet podražile ter je pri- čakovati, da bodo tudi poskočile cene opovesti ga kakor koli. Napad traja vs- kruha.

Prevozne vojne parne pral- nice.

Sedanja velika vojna narodov ni samo boj človeške moči proti človeški moči, marveč predvsem borba tehničnih vojnih sredstev, s katerimi razpolagajo vojujoče se države. Železna doba je skova- la silna uničevalna orožja, tako da človeške izgube v tej vojni da- leč presegajo vse izkušnje v prej- šnjih vojnah.

Temu uničujočemu orožju, ki slabi in ruši silo naših sovražni- kov, pa stoji nasproti v prejšnjih vojnah istakota neznana sredstva za čim boljše ohrano in okrepitev lastnih armadnih množic. Tako na primer zahteva oskrba avstrij- skih čet naravnost ogromno delo, katero v etapnem prostoru in v zaledju vodijo možje, ki ne da jih obsevala bojna slava, delajo noč in dan. Dalje se je sanitetna služba obsežno razširila in po pra- vi, kajti le tako je mogoče, da na tisoče ranjenih in bolnih o- zdravi in se morejo zopet vrniti v bojne vrste. V velikih armadah je posebno velika nevarnost, da izbruhnejo epidemije, to pa tem bolj, ako se ima opraviti s sovraži- nikom, v čegar pokrajinah vlada- jo kužne bolezni tudi v mirni do- bi. Da igra pri zabrani bolezni ter pri zdravljenju ranjenecv in bolnikov znašnost veliko vloge, je pač splošno znano. Manj zna- no pa je, s kako velikimi težavami je zvezano pranje vojaškega perila v vojnih lazareti in na bo- jišču.

Kakor se četam na fronti doka- ža hrana v prevoznih poljskih ku- hinjah tako se bo odlej s prevozn- imi vojnimi parnimi pralnici in skrbelo tudi za čiščenje ogrom- nih množin perila, ne da bi bilo to delo vezano na stalne kraje, marveč se bo lahko v najkrajšem času uredila moderna velepralni- ca ondi, kjer bo potrebno. Vojno ministrstvo (12. oddelek) je po- skrbelo, da bo v prihodnjih ted- nih začelo na bojiščih zaenkrat delovati pet takih vojnih parnih pralnic.

Te pralnice, ki jih je v nemški armadi že precejšnje število v ra- bi, so samostojno organizirani za- vodi, ki štejejo po 22 mož pod po- veljstvom enega častnika ali čer- novojniškega inženirja. Vsaka pralnica ima po štiri vozove in vozi s seboj vse stroje, priprave in potrebščine, tako da je v par urah potem, ko so vozovi dospeli na določeno mesto, mogoče začeti z obratom. Na prvem avtomobil- nem vozu je naprava za proizva- janje gorilne sile z visokotlačnim kotlom in parno turbino, ki ne goni le pralnih strojev, marveč preskrbuje cel obrat s potrebno paro. Na tem vozu je zgrajena tu- di naprava za sušenje perila ter montiran sod za prekuhanje pe- rila v svrhu razkuženja, preden se perilo opere.

K temu vozu je pripet pralni voz, ki je naslednje urejen:

In stroj za parno pranje in iz- plakovanje, 1 centrifugalni stroj za sušenje, prostor za gorko in mrzlo vodo, naprava s filtrom, naprava za preprečevanje kotlova in 1 črpalnica za vodo.

Drugi avtomobil je prirejen kot parna munga ter je opremljen s parnim valjenim in likalnim strojem. Temu avtomobilu je pri- pet četrti premovalni voz, na ka- terem je kurivo in vse pralne po- trebščine.

Vojna pralnica vozi torej vse s seboj, karkoli je potrebno za mo- deren pralni obrat. Sama proizva- ja paro, električno moč in elek- trično luč ter je popolnoma ne- odvisna od kakršnihkoli stalnih naprav. Postavi se lahko povsod, kjer je dovolj ravnega prostora ter je v bližini kak vodnjak, rib- nik ali potok, da je na razpolago voda. Vse druge potrebne pri- prave in naprave kakor podsta- ve, stojala, šotore, košare itd. vo- zi s seboj.

Vozovi se v svrhu obrata posta- vijo v obliki podkve ali pa v rvi- mi vrsti drug za drugim, kakršne- so pač prostorne razmere. Pri tem je posebno važno to, da so napra- ve, ki se vozijo na obeh avtomobi- lih, bistveno zgrajene na koles- cih, da se lahko potegnejo in pri- trdijo na posebno leseno podsta- vo, ki jo istakota vozijo s seboj, naka se oba avtomobila lahko porabita za dovažanje perila in o- bratnih sredstev.

Taka pralnica opere v 12 urah najmanj 1200 kg perila, če pa de- la nepretrgoma noč in dan, po dvakrat toliko. Zato lahko deluje kot centralna pralnica cele vrste lazaretov, lahko se pa seveda up- orabi tudi za čiščenje vojaškega perila na fronti ali v etapnem

prostoru. S tem se najizdatneje zabranjujejo kužne bolezni in uni- čuje mrčes. Ako je pralnica v stalnem obratu, opere na dan pe- rila za 2000 mož.

Absolutizem in terorizem Avstrije in vladajoče stran- ke S. N. P. J. enak!

V Avstriji se sme pisati le ono, kar je vladni všeč, vse drugo cen- zura zapleni. Istakota dela vlada pri S. N. P. J. V "Glasilu" se ne vidi niti enega dopisa ali protest- ne resolucije, ako ni pisana v smi- slu vladajoče stranke, pa če so resolucije še tako pravični po- tom sprejete in potrjene z podpisi. — V Avstriji so narodi zoper vlade, ali govoriti ne smejo. Tu- di društva Jednote so zoper nje- no vlado, pa jim usta maše. Av- strija ima svoje ljubljence Ne- ce, ki uživajo vso svobodo in do- broto, za Slovane ima pa bič. Vla- dajoča stranka Jednote ima tudi svoje ljubljence Kristanove bar- ve, katerim deli nagrade, drugim pa breo. Avstrijska vlada ima povsod svoje špijone in agente, vlada Jednote ima špijone pri raznih društvi. Pol dueata takih zastopuje za 150 članov da jim diktirajo. Avstrijska država ob- stoji iz slovenskih narodov, vla- da je pa germanska. S. N. P. J. tvorijo člani narodnjaki in kato- ličani, vlada jo pa rdeča interna- cionala. Avstrijska vlada je zo- per vsako svobodo Slovanov, isto tako je vlada S. N. P. J. Avstrij- ska vlada ogroža — z ječami in visilicami — Slovence, če se dr- znejo z resnico na dan, vlada Je- dnote pa preti z izključenjem, ma- gari najboljših članov, ako se dr- znejo povedati podrepanikom v obraz resnico.

Dokaz: Nameravano izključe- nje M. K. v La Salle III. Prvo za- hrbtno izključenje se je završilo 7. marca od birčev glav. vlade brez vednosti obtožencea. Akti so romali v Chicago, vladi je lo- jako povesč, ali zblala se je po- sedie. Akti so romali nazaj z duho- vitim navodilom še za drugo bolj pravilno izključenje. Agitacija je bila živahna. Zbrali so se 4. aprila rdeči susterji, komiji, metro- politani, policijski kandidatje in nekaj drugih prodanih duš s po- narejeno opico na čelu. Zaslili so se tožitelji z težkimi obtožba- mi in marsikatero Judežovo sree je radosti poskakovalo, kako bo obtožence obsojen in križan, pa glej ga spaka, to pot je bil obto- žence navzoč in je brez zagovor- nika temeljito pobil njih podlo na- kano, da jim je kar sree v hlače padla in izključenje je romalo v koš.

Povedal sem vam prej v obraz, da bodem jaz prenehal biti član S. N. P. J. le kakor bode izplača- na usmrtnina za mano, ali pa ka- dar bodem prostovoljno odstopil. In sedaj Vam naznam, da od- stopim prostovoljno! Plaćeval sem 11 let vse asessente in ne de ne da bi mi Jednota izpla- le 16 kedaj. Torej vam nisem žan zahvale. Ako se bode grozna večina članov Je- zavedala svojega stališča in z lahkoto dosežejo na prih- konvenciji belo-modro-rdečo in, potem smo zopet lahko tje. Vsako društvo obstoji z- ko večino članov narodnjako- toličanov. Volite delegate iz je srede, narodnjaka za na- Jednoto. Ne dajte se varati socialista, ako govori sladk- sede. Socialisti si naj Jedno- ni ustanovijo, ako jo hočejo ti. Ne volite v društvene od- socialista, ti so vam za same- pire in škodo. (Dokaz dru- Triglav, št. 2.). Ko so bili koš sami socialisti v odboru so zapili celo društveno bla- in še danes ni povrnjeno. Govo- ako ni resnica! Ali sem ta- društvu škodoval, ko sem pa- za vajeji in društvu zopet pri- vil na pravi tir? Danes niste z- li blagajne, postavili ste pa o- štvu v jako slabo luč. Vsa čast Vam zavednim članom tega o- štvu, ki se ne strinjate

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Brad-dock, Pa.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Bar-ber-ton, O.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn.

Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

Zaupnik: LOUIS KASTELIC, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421—7th St., Calumet, Mich.

PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.

JOHN VOGRICH, 444—6th St., La Salle, Ill.

JOHN AUSEC, 5427 Homer Avenue, N. E. Cleveland, Ohio.

JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28. St., Lorain, O.

JOSEPH PISHLAR, 308—6. St., Rock Springs, Wyo.

G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, št. 1, Ely, Minn.

LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, št. 2, Ely, Minn.

JOHN GRAHEK, st., od društva Slovenec, št. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi tikajoči se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljke naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne boče odzivalo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

ČLANOM IN ODBORNIKOM KRAJEVNIH DRUŠTEV V NAZVANJE!

Vse proteste, inicijative, predloge in sploh vse uradne stvari oziroma dopise, ki se tičejo J. S. K. J. JE POŠILJATI GLAVNEMU TAJNIKU.

Najprej mora glavni tajnik vse pregledati, ker mi brez njegove vednosti ničesar ne natisnemo, kar se tiče Jednote.

Vse, kar bo on odobril, bo v našem listu pravočasno priobčeno.

Uredništvo G. N.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Odlikovanje. V domobranski bolnišnici v Ljubljani leži na revmatizmu bolan narednik Karol Sfiligoj 27. črnovojniškega polka, 11. stotnije, ki se je udeležil bojev krog Višegrada. Po večdnevni boji v mesecu oktobra, ko je bataljon prodiral na srbsko ozemlje in se vedno boril proti številno mnogo močnejšemu sovražniku, se je 11. stotnja pod poveljstvom nadporočnika J. S. ustavila v strelskih jarkih. Narednik Sfiligoj je s dvema vodoma zadržal cel bataljon sovražnika celih deset dni (od 24. okt. do 3. nov.). V sled neprestanega bivanja v strelskih jarkih se ga je lotil revmatizem ter je moral v bolnišnico, najprej v Sarajevo, od tam pa v Ljubljano. Za svoje vrlo obnašanje pred sovražnikom je bil odlikovan s srebrno hrabrostno svetlino II. razreda. Poveljnik 11. stotnije, nadporočnik J. S., mu je ob tej priliki poslal naslednje pismo: "Potem e. kr. črnovojniškega okrajnega poveljstva Vam bo dostavljena od poveljstva 16. zbra podeljena srebrna kolajna II. razreda za hrabrost. V svojem in v imenu cele stotnije Vam najpri-srežneje čestitam k odlikovanju. Za nam je, da Vam bolezen ni dopuščala, da bi bili odlikovani vprito svojih dragih in zvestih so-bojnikov. Upam, da se Vam zdravje kmalu vrne ter da Vas zopet vidimo v vrstah naših dra-gih in zvestih v boju sovražniku za cesarja in domovino."

Pogreša se Miha Čelešnik, vo-jak 17. pešpolka, 2. stotnije. Več od pol leta ni nič pisal. Po njem izvešuje Marija Čelešnik (Zgo-rizava), črna vas št. 45 pri Ljub-ljani.

V ruskem ujetništvu se nahaja Tomsku v guberniji Stanica nton Zima iz Dovjega na Go-njanskem. Ujet je bil v neki bol-šniici. Pisal ni že dolgo časa, če pa so mnogi govorili, da je urtev, kar se je pa sedaj doka-alalo kot neresnica. — Oglasil se je iz ruskega ujetništva bivši na-nalnik Orla in cerkovnik pri ur-nikah v Škofji Loki Luka Črek. Zanimivo je, kar piše, naj-e ga namreč naroči na knjige

družbe sv. Mohorja, ker misli kmalu priti domov. Nahaja se v guberniji Tobolsk. — Iz ruskega ujetništva sta se oglasila Ivan Erjavce iz Podutika pri Ljubljani in Frane Bilban iz Kosez pri Ljubljani. Ivan Erjavce se nahaja v ujetništvu v Nižnjem Nov-gorodu.

Vojak umrl. V Ljubljani je u-mrl Anton Skubin, pešec domo-branskega pešpolka št. 27.

Promocija. Dne 17. marca je bil promoviran na dunajski univerzi doktorjem prava abs. jurist Josip Cepuder.

Vlom v župnišče. Dne 21. mar-ca med dopoldansko službo božjo krog 9. ure, ko nikogar ni bilo do-ma, je več zlikovcev vlomilo v župnišče v Kokri. Na onstran ce-ste proti hribu obrnjeni strani župnišča so odkrili stredo in pri-šli v župnikovo stanovanje. Tu so razbili leseno cerkevno skrinjico, razbrskali po vseh drugih preda-lili in odnesli 800 kron župniko-vega in cerkvenega denarja. Neki otrok, ki je bil poslan na pošto, je videl, ko sta dva tatova skočila čez plot in potem zbežala v hrib. Kokrjani, ko so zapazili izvršeno tatvino, so šli za njima, zasledo-vanje pa je bilo doslej brezuspeš-no. Menda so našli le dva med be-gom izgubljena roba. Ravno v tem župnišču so že pred več leti tatovi pokradli in odnesli iz cerk-ve monštrance, kar so pa dobili vse nazaj.

Smrtna kosa. Umrl je pri Št. Juriju pod Kumdom dne 20. marca Tomaž Martinčič, oče vojneka ku-rata Andreja Martinčiča, ki je bil v Przemyslu in se sedaj nahaja v ruskem ujetništvu; drugi sin se nahaja na južnem bojišču. — Z Dol pri Litiji se poroča, da je u-mrla daleč okoli znana Ana Fa-kin, bivša gostilničarka, v 76. letu starosti. Dne 26. januarja so pa našli Matijo Fakina, posestnika z Robčnega Vrha, v snegu mrtvega blizu doma, kjer je najbrže vsled napora gredoč s sejna v Radečah zaostal. — V Novem mestu je u-mrla Ivana Ramor, roj. Peternele, soproga e. kr. cestnega mojstra.

Umrla so v Ljubljani: V Jožefi-šcu na Poljanski cesti Iran My-

halčuk, rusinski župnik grško-ka-toliškega obreda iz Korytnikov pri Przemyslu, v starosti 57 let. Rojen je bil v Mervicah pri Lvo-vu od kmetskih starišev, kjer je končal tudi gimnazijske in bogo-slovne študije, katere je pa zamo-gel početi šele po dovršeni triletni vojaški službi pri dragoncih, pri katerih je postal narednik. — Gvido Schneditz, vpok. dvorni svetnik ljubljanskega deželnega sodišča, 67 let. — Martina Mah-kota, krojačeva hči, 6 mesecev. — Fran Znidaršič, rejence, 22 dni. — Stanko Boštjančič, rejence, 2 me-seca. — Egidij Bizovičar, klju-čavničar, 31 let. — Sestra Kasilda Šuligoj, usmiljenka, 32 let. — Ja-nez Jerše, dninar, 47 let. — Fran Potočnik, sprevodnik južne želez-nice, 36 let. — Matevž Alič, želez-ve-hiralec, 70 let.

Mrtveca so našli v Škofji Loki so potegnili iz Sore nekega moža, starega okoli 40 let in precej čed-no obličnega. Pri sebi je imel denarnico za bankovce, ki je pa bila prazna, v žepu so našli le 6 vinarjev. Na glavi je imel tri ra-ne, zato so ga zdravniško obduci-rali. Kdo je ta ponesrečenec, še ni znano.

Samomr. 44letni Ferdinand Kralj iz Ponikve se je 15. marca obesil v nekem gozdu pri Bršlji-nu, občina Prečna. Ko ga je isti dan dopoldne srečal nek eigan in vprašal, kam da gre, mu je Kralj odgovoril, da se hoče umoriti. Ci-gan je o tem obvestil Kraljevo ženo, ki je takoj tekla za možem. Našla ga je v gozdu navidezno stati ob neki buki. Ko mu je za-klicala, zakaj se pred njo skriva, ni dobila nobenega odgovora. Se-le ko je stopila bližje, je zapa-zila, da se je obesil.

ŠTAJERSKO.

Umrl je v Gradcu vpokojeni major Rudolf Kolarič.

V ruskem ujetništvu se nahaja Bruno Rainer, sin nadrevidenta Južne železnice, bivšega postaje-načelnika v Rajhenburgu Rainer-ja. Služil je pri 17. pešpolku. V bojih v Karpatih je bil ranjen in ujet dne 30. decembra. Pisal je iz Promvina pod Uralom. V tamka-jšnji bolnišnici je že precej okre-val in pripomni, da se mu godi dobro.

Oglasil se je s severnega boji-šča, kakor se poroča iz Maribora, Zvonko Mesarič, e. kr. finančni asistent. Sedaj služi v 26. domo-branskem pešpolku. Dne 7. marca dopoldne je bil pri nekem proti-napadu avstrijske vojske v Kar-patih zadet od ruske kroglice v desno gornje stegno. Kroglica mu je prestrelila kršnik, kruh in ne-ko močno pločevinasto škaflojo, pri čemer je seveda izdatno izgu-bila na svoji moči in deloma zgre-šila smer ter se zavrtala mesto v kost ob njej v meso in mišičevje. Mesariča so prepeljali v Hranice na Moravskem, koder leži v ofi-cirski hiši. Rana, ki jo je vsled tega dobil, je tako močna, da niti v postelji sedeti ne more. Mesa-rič je pa vrhu vsega tudi kot po-gumen vojak pokazal, kako kri-vična je bila gonja nekaterih nje-govih lažiprijateljev, ki so mu kot uradniku nakopali, predno je šel k vojakom, toliko neprilicno-sti in težkih ur.

Samomr vojaka. Z britvijo si je prerezal vrat črnovojnik Egi-dij Zupan v Mariboru. Bil je tak-koj mrtve.

Požar. Več otrok se je igralo pod kozolecem posestnice Jere Se-zer v Savljah z vžigalicami. Za-žgali so kozolec, ki je popolnoma zgorel.

Amonijak proti ušem. V seji društva zdravnikov na Dunaju dne 19. marca je poročal dr. Pregl iz Grada, da 25odstotni amoni-jak uniči uši v eni minuti.

KOROŠKO.

Nesreča. Dne 20. marca popol-dne se je udrl sneg s strehe v Tri-bižu, ki je podsl 72letno Marijo Pečar. Vojaki so Pečarjevo izko-pali iz snega. Pečarjevo, ki je močno poškodovana, so prepe-ljali v bolnišnico.

PRIMORSKO.

Ranjeni in bolni vojaki. V Go-ricio so došli: Henrik Peček, top-ničarski narednik; Jakob Fonta-not, Anton Vodopivec, Angel Gri-on, Roman Bašin in Klement Ma-lič, 97. pešpolka; Andrej Folja, obmejna straža; Matija Kašica in Anton Podbršič, orožniški asi-stenta; Anton Arčon, Anton Me-deot in Bazilij Medeot, 27. domo-branskega polka; Alojzij Šturm,

20. lovškega bataljona; Anton Berdon, Josip Karnelj in Andrej Harb, 47. pešpolka; Feliks Požar, Josip Ozman, Ivan Mežan, Aloj-zij Gorkič, Peter Znidaršič in Fr. Lelak, črnovojniki; Stefan Pav-šič, 8. lovškega bataljona; Jakob Debenjak, 3. domobranskega pol-ka; Alojzij Zorn in Alojzij Fur-lan, postrežnika; Friderik Kane-sin, Ivan Ferletič, Anton Krpan, Edvard Verzeznassi in Florijan Graner, 87. pešpolka.

Pogrešajo se. O Antonu Živen s Skopega na Krasu, vojaku peš-polka št. 97 se ne ve nič že nad 4 mesece. Pisal je zadnjič, ko je od-šel na severno bojišče. — Pogreša se Stefan Leban iz Lokovec pri Čepovam, vojak 27. domobran-skega pešpolka, 9. stotnja. Od 30. septembra ni nobenega glasu o njem. — Pogreša se Jožef Nanut iz St. Andraža pri Gorici. Služil je pri deželnem domobranskem pešpolku št. 27. pri 9. stotnji. Zadnjikrat je pisal dne 14. okto-bra iz Karpatov in od istega časa ni nobenega glasu več o njem.

Padel je na bojnem polju Ant. Kurinčič s Tolminkeskega; služil je pri 7. pešpolku. — Za mrtve so iz-kazani v seznamu št. 119: Ivan Črnigoi, 1. stotnja, 20. lovski bat-aljon; Josip Ferfolja, 1. stotnja, 20. lovski bataljon; Alojzij Fili-pi iz Grgarja, 27. črnovojniški pešpolk, 8. stotnja; Andrej Ga-bršek, 20. lovski bataljon; Ste-fan Gorjup iz Kala, 27. pešpolk.

Umrla črnovojnika. V Pulju je je umrl črnovojnik Fran Skabar iz Temnice na Krasu; služil je pri 97. pešpolku. — V Sarajevu je u-mrl črnovojnik Josip Čičigoi iz Solkana; služil je pri 27. polku.

Iz ruskega ujetništva iz Tjume-na, tobojska gubernija, Sibirija, se je oglasil v 5 mesecih Milan Vrezev, učitelj-voditelj v Skrlje-vem na Goriskem. Oče njegov, nadučitelj na Kranjskem, je do-bil pismo iz Rusije, v katerem sin zatrja, da se mu dobro godi in da ni treba imeti nobene skrbi radi njega. — Iz ruskega ujetništva se je oglasil učitelj Anton Koršič iz Štjaka na Krasu. Piše, da je živ in zdrav ter da se mu dobro go-di. — Leopold Vodopivec iz Prva-čine je pisal domov že dve dopis-nici. Nahaja se v ujetništvu od 22. decembra. Piše slovensko in pravi, da so Rusi dobri z ujetniki. Jesti imajo dosti. "Vojna je za nas končala", pravi. "Sloveni smo skupaj. Kmetje nam vsak dan prinesejo kruha, da ga pre-ostaja, kolačev in tobaka nam vedno nosijo v vojašnico. Vse je živo v vojašnici. Tu smo prosti, z nami so le 4 orožniki."

Iz zapadnih Brd. Pomanjkanje živeža se je začelo kazati pri nas v prav veliki meri. Upamo pa, da bo politična oblast znala priti nam na pomoč, posebno še z ozi-rom na to, da je v Furlaniji na prodaj še mnogo sirtka. — Pošto na Dobrovem upravlja sedaj neka Italijanka. Sicer je vestna urad-nica, ali ne zna slovenski. Mi pa zahtevamo na poštнем uradu ose-bo, ki zna popolnoma slovensko. Zgolj prometni ožiri že zahteva-jo to.

Otroci umirajo. Otrok pod pet let starih umrje v Trstu jako obil-o; v izkazih vsak teden se poka-že, da umrje otrok pod 5 let sta-rih do 35 odstotkov.

Preskrba Pulja z živežem. Da bo mesto čim boljše preskrbljeno z živežem, je dala mestna hranil-nica obični na razpolago 150,000 kron.

Volkovi. Dva dečka sta pasla ovce v Skraljevem blizu Reke. Pridrta sta iz gozda dva volkova in raztrgala sta čredo ovac.

DALMACIJA.

Na svobodi. V hrvatskih listih čitamo, da je bil č. matinski de-želni in državni poslanec dr. Jo-sip Smodlaka, ki je bil od začet-ka vojne zaprt, te dni izpuščen na svobodo.

HEVATSKO.

16letna deklica — vojak. Hrvat-ica Marija Bognar, 16 let stara, se je javila začetkom vojne za vojno službo. Bila je sprejeta in služila je v vojski v Srbiji v zdravstveni službi ter avanzirala za korporala. Sedaj odide na bo-jišče na Rusko-Poljsko.

Cesar Viljem in hrvatski vojak. Z motornimi baterijami se naha-ja na zapadnem bojišču tudi par hrvatskih vojakov. Cesar Viljem obiskuje rad bolnišnice in lazare-te. V nekem lazaretu je poprašal, če je tam tudi kak hrvatski vo-jak. Pokazali so mu enega. Stopil je k njemu, podal mu roko in re-kel: Ti si junak, izrekam ti svoje

priznanje. Pri odhodu je vojaka še obdaril.

Delavske zahteve. Poljski in gospodarski delavci na Hrvat-skem zahtevajo za delo na dan 5 do 6 kron. Gospodari v Zagrebu so se obrnili do mestnega pogla-varstva, naj odredi maksimalne cene, ker se jim zdijo zahteve de-lavcev previsoke.

Žemlje zopet dražje. Od sedaj se v Zagrebu prodajajo žemlje — lepe in drobne — po 6 vin.

Smrtna kosa. V Zagrebu je u-mrl v 56. letu starosti blagajnik državne blagajne Miško Majer, ki je uglasbil znano koračnico "Ju-nak iz Like". — V Karloven je umrl odvetnik dr. Branko Kornier. — V Vrdu je umrl dr. Marko Babinae. — V Čepinu je umrl za kužno boleznijo, ki si jo je nakopal v Srbiji, Karol Šponar.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Čitatelje obveščamo, da se nam je urinila v oglas za Trinerjevo vino neljuba pomota. Steklenica velja \$1.00 in ne 50 centov kot je stalo v oglasu. Opozarjamo na oglas v današnji številki.

K. P., Clinton, Ind. — 1. Podpo-ro za družine v vojni nahajajočih se vojakov dobe le žent, oziroma otroci. 2. Podpora znaša eno kro-no na dan za ženo, za vsakega o-troka pa po 75 vinarjev. Podpora je različna, sorazmerno z življen-skimi pogoji v dotičnem mestu. Podpora dobivajo otroci do 14. leta. Podpora dobiva tudi družina, če je dotični vojak ubit, ran-jen ali drugače nesposoben za vojaško službo. Podpora se bo do-bivala do preklica od strani vla-de. Avstrijskim vojakom, nahaja-jočim se v ruskem ujetništvu, ne kaže pošiljati denarja, ker ga itak ne dobe. Za te vojne jetnike je dobro skrbjeno ter ne trpi ni-kdo pomanjkanja. To se lahko posname iz različnih privatnih poročil vojnih jetnikov z Ruske-ga. S tem odpadejo vsa nadaljna tozadevna vprašanja. Denarja se ne more pošiljati v Avstrijo brzo-javnim potom. Vsprito sedanjih razmer je potovanje v Avstrijo nemogoče, ker ne sprejme nobena parobrodna družba potnikov iz Avstrije ali Nemčije. To pa ne-glede na ameriško državljanstvo, ker se informirajo, kateri državi je preje pripadal dotični potnik. Domov se bodo smeli vrniti le v

slučaju splošne amnestije, to je pomiloščenja, naprimer ako umrje sedanji cesar ter proglasi novi splošno amnestijo.

HARMONIKE

sočasno ameriških vrsto izdelanih in popravilam po najnižjih cenah, a dele trpehne in masehivo. V poprave nado-ajve vsakdo pošlje, ker sem se na 19 let takaj v tem poslu in sedaj v sve-tem lastnem domu. V popravku vnamam krasneje kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakorhne kdo m-ustava brez nadaljnih vprašanj.

JOHN WENZEL

1917 E. 62. St., Cleveland, Ohio.

ZASTONJ

dobite 160 akrov dobre zemlje v Coloradi. Loc \$85, file \$16, s tem je vse plačano. Pol milje od želez-niške postaje. Več pove:

Frank Chaucher, Omaha, Nebr. Gen'l Del., (17-20-4)

Za farme

v slovenski novi farmerski naselbini v Mi-chiganu in Wisconsinu, obrnite se, predno drugje kupite na JOHN LANICH Leadville, Colo.

'KRACKERJEV' BRINJEVEC

je najstarejše in od zdravnikov priznано kot najboljšo sredstvo proti notranjim boleznim.

Cena za "BRINJEVEC" je: 6 steklenic \$ 6.50 12 steklenic 13.00

V ZALOGI IMAMO

tudi čisti domači TROPINJEVEC in SLIVOV-KA kuhana v naši lastni destilaciji.

Naše cene so sledeče:

Tropinjevec per gal. \$2.25, \$2.50, \$2.75 in \$3.00 Slovoizit per gal. \$2.75—\$3.00 Tropinjevec zaboj \$ 9.00 Slovoizit zaboj \$13.00 "66" Rye Whiskey 5 let star, zaboj \$11.00

Rudeča Ohio vina per gal. 55c., 60c., 65c. Catawba in Delaware per gal. 75c.—80c.

Za 5 in 10 gal. posodo računamo \$1.00, za 25 gal. \$2.00, za večja naročila je sod zastonj. Naročilu naj se priloži denar ali Money Order in natančni naslov. Za pristnost pijače jamčimo.

The Ohio Brandy Distilling Co.

6102-04 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.

DOMAČA NARAVNA OHIJSKA VINA

kakor DELAWARE, CATAWBA in CONKORD prodaja

JOSIP SVETE

1780-82 E. 28th St., Lorain, Ohio.

CONCORD RDEČE VINO | CATAWBA BELO VINO 60c. galona. | 80c. galona.

Te cene veljajo od 25 galonov naprej, pri manjih naročilih cene po dogovoru. Pri teh cenah je vojni davek že vračunan.

Vina so popolnoma naravna, kar jamčim. Naročilu je treba pridejati denar ali Money Order.

IZ ITALIJE. Izjava duhovnika.

Rev. J. B. Devoto iz Borzonase, Italija, priznava v naslednjem pismu dobre učinke Triner-jevega Ameriškega Elixir grenkega vina.

Il vino amaro Triner e non

solo tonico, ma come lo

provai molte, volte, di

bronto effetto neilo nel

calmare i disturbi dello

stomaco ed agevolare la

digestione.

E sebbene io sia da mol-

ti anni astemio del vino

ed avverso a qualsiasi

liquore, pure trovo che

il suddetto vino amaro e gus-

tevole al palato, lasciando la bocca soave-

mente aromatizzata.

BORZONASCA

(Prov. di GENOVA) Italia

Splošno znano dejstvo je, da je pri želodčnih in boleznih v obistih, pri ka-terih je treba temeljitega izčiščenja brez bolečin in brez oslavljenja organov,

Triner-jevo Ameriško Elixir grenko vino

najbolj prikladno sredstvo, ki prinese ponavadi hitro in uspešno uteho. Po-skusijo naj ga blede in slabotne osebe. Kot prva pomoč pri obolenosti bo popol-noma uspešno učinkovalo.

Cena \$1.00.

V lekarnah.

JOS. TRINER, izdelovalec

1333-1339 S. Ashland Ave.,

Chicago, Ill.

Pri okorenlosti in oslavljenju mišic in sklepov bo dal Triner-jev Lini-Cena 25 in 50c., po pošti 35 in 60c.

BEDAK

ROMAN.

Bernhard Kellermann. — Za "G. N." priredil J. T.

(Nadaljevanje.)

ŠESTO POGAVLJE.

Nekega popoldne so prišli k Suzani Grau, Adela, sestri Sindig in Eisenhut. — Ona je sedela v postelji, bila je manj blesta kot ponavadi, in oči so ji neprestano švigale semtertja.

— Stopi k meni, Adela — je rekla, dovoli, da se dotaknem roba tvoje obleke. Kako fino je sukno, kako nežno in tanko. — Daj, da se dotaknem tvoje kože. — Kako lepa je tvoja roka, Adela! — Zakaj je tako nemirna, Adela. — Rihardova roka je pa mirna. No, kaj je to? — Velik nemir je življenje, velik mir je pa tudi življenje. — Kar je pa med tem, pa ni vredno da živi. — Toda kdo ve? — Mogoče je lepo sedeti v ječi in živeti?

— Ljube prijateljice, moje ljube prijateljice, Vaša dobra srea. — Ali veste, kaj je lepo? — Vi ste lepe, in z vami hoditi bi bilo lepo. — Prišla bo jesen in vse boste pele po gorah, prišla bo zima in igrali se boste doma. In zopet spomlad in zopet poletje in zopet zima. — In živele boste. — Ti boš živela, Marija, Ti Klara in Ti Adela! — Včasih boste vse, včasih boste žalostne, toda živele boste vseeno. Lepo bo vaše življenje in iz dna srea ga vam privoščim. — Omožile se boste, otrok boste imele in jih vzgajale. — In če bo deževalo, boste vse, če bo sijalo sonce, boste vse. — Šle boste po svetu in boste videli tuje ljudi, živali, evetlice. — Gledišča boste obiskovale, knjige boste brale, vse, vse. — Tudi jaz bi rada vse to videla, oh, kako rada videla, kako rada!...

— Kmalto se boš podala na pot, Suzana, in še marsikaj lepega boš doživela.

Suzana se je smehljala.

— Da, prav imate! — Kmalto se bom podala na pot, toda sama ne vem kam. — Ti vzameš vozni listek do Ženeve, in izstopiš v Ženevi. Tudi jaz ga lahko vzamem, pa ne vem, kdaj bom izstopila.

Tako čuden je bil njen glas, da ji nikdo ni upal ugovarjati.

— Z Bogom toraj, Z Bogom!

— Toda Suzana?

— Sedaj vem, sedaj vem čisto zagotovo. — S potovanjem na jug ne bo nič. — Saj pravzaprav niti mislila nisem. Danes vem, da ne bo nič. — Ponoči sem se prebudila in začela opazovati zvezde na nebu. — Posebno tri so se mi tako dopadle, da sem se morala jokati. — Tedaj sem odprla okno in videla v vrtu otroka. — Odkod je zašel otrok v vrt, sem pomislila sama pri sebi. — Bila je lepa osem ali devetletna deklica. Deklica je pristopila k grmu in dihnila v rožni poppek. — Nato se je nasmehnila in odšla. — Danes zjutraj je prišla k meni Mamica in mi povedala, da se je prva roža razcvetela. — Že vem katera, — sem ji odvrnila — prva na drugem vrščiku, kaj ne?

— Mamica se je čudila kje sem izvedela in se menda še sedaj čudi.

— Kako lepe sanje je imela — je rekla Marija Adeli.

— To niso bile sanje, to je resnica — je odvrnila Suzana resno.

— Sedaj pa moram domov.

— Ostanite zdrave, vse najboljše Vam želim. — Odpustite mi, če sem vam kdaj kaj zalega storila. — Odpustite mi, posebno pa ti, Adela.

— Ah, Suzana!...

— Zavidala sem vas, posebno Adelo sem zavidala, ker je bogata in lepa. To je velik greh. — Tako, tukaj si — mi je rekla Adela s tresočim glasom. — Se pred par dnevi sem te dobera spoznala in vem, da nisi popolnoma srečna. — Preponosna si, da bi bila srečna. — Življenje te ne veseli več. — Hodiš kakor omamljena in zaprte oči imaš, ko greš svoji bodočnosti nasproti. — Veliko sreče Ti želim, obilo sreče.

— Hvala ti, ker si me obiskala, mene ubogo bolno dekle!

Adela ji je poljubila roko.

— Kako si dobra, kako si dobra — je šepnila Suzana. — Pozabi, če sem Ti delala krivice.

— Še nikdar mi nisi delala krivice, Adela.

— Da, v mislih sem ti jo delala, vsem vam sem jo delala v mislih. — Posebno zadnje dni sem imela slabe misli. — Mislija sem, da boste vi tudi morale umreti, in take misli so greh. — Še smejala sem se, ko sem mislila na to. — Zdravstvujte! Zdravstvujte!

Prijateljice so ji poljubile roko.

Ko je gledala za odhajajočimi, so bile njene oči še večje kakor ponavadi, in še bolj so se blestele.

— Pozdravljen moj ljubi!

— Pozdravljena mamica, moja mala uboga mamica! Pozdravljene bilke, listi in cvetlice! — Pozdravljeno modro nebo, pozdravljene oblaki na nebu!

Suzana je ležala na blazinah, govoriti ni mogla več, ker ji je bil že umrl glas, toda njene oči so vseeno govorile.

Zunaj je bil miren dan. — Mamica je hodila s tihimi koraki okoli nje, Lenz je govoril s tišjim glasom. Ptici so peli od jutra do večera. — Ponoči je bilo vse tiho.

Poleg postelje je sedel Rihard Grau. — Imel je udrté oči, ker že dolgo ni spal. Pogled mu je neprestano blodil semtertja, njegove ustnice so bile rdeče.

Suzana ni mogla več govoriti, če je pa položil uho tik njenih ustnic, je zamogel slišati, kaj je šepetala.

In šepetala je neprestano:

— Nocoj se mi je sanjalo, da sem hodila po tistem temnem gozdu. Drevje je stalo nepremično, niti travica se ni ganila na tleh.

Ko sem včasih sedela na klopi tam zgoraj in sanjalar o vseh mogočih stvareh, sem nehoté pomislila, da mora biti na svetu človek, ki me bo ljubil. — Ti si bil uganil, ko si me vprašal: — Ali niste tam zgoraj sanjali tudi o ljubezni? — Ti ne veš, kako sem bila srečna. — Še bolj sem bila pa srečna in vesela, ker si rekel Adeli, da imam lepe roke in lepe oči. — Kako čudni so vendar ljudje. — Globokosti človeškega srea ne more nikdo premeriti. — V nas živi kakor tuj gost, katerega nikdar ne vidimo.

Grau se je smehljajal:

— Prav imaš, Suzana, čudovito je človeško sree.

Suzanino šibko telesce je začela pretresati mrzlica.

— Pogled me, Suzana. — Sedaj zahaja sonce, in tvoje oči so zadobile čudovit bakren sijaj. — Da, kakor sem že rekel, čudno je človeško sree. — Čustvo, ljubezen, veselje, žalost, vse je v njem. — Take stvari so v njem, katerih ne razumemo, četudi razmišljamo o njih od rojstva do smrti. — Človeško sree je podobno orgljam, podobno je pesniku, včasih je podobno pridigarju.

Suzana se je smehljala in stisnila Grau-u roko.

— Skloni se, nekaj bi te rada vprašala. — Ali te smem vprašati?

— O vsem me vprašaj in vse ti bom povedal.

— Ali mi boš res vse povedal?

— Da, vse.

— Saj te samo vprašam, saj ne rečem ničesar, povej mi, če ne boš hud?

— Zakaj bi bil hud, prijateljica moja?

— Če bi te vprašala....

— Le povej ljubica.

— Saj te lahko vprašam, karkoli hočem, kaj ne?

— Da, Suzana.

— Povej mi toraj, koliko deklet si že poljubil v življenju?

Grau se je smehljajal.

Tudi Suzana se je smehljala in mu poljubljala roko. — Koliko si jih na ustne poljubil? — Mogoče pet, šest?

Grau je odkimal.

— Ali si jih več?

— Ne.

— Mogoče tri?

— Mogoče dve?

— Zopet je odkimal.

— Eno?

— Saj ni bilo potreba, da si me vprašala.

— Razen mene še katero?

Grau je odkimal in zardel.

— Zakaj si me vprašala? — Jaz nisem imel priložnosti, da bi ženske natančneje poznal. — Včasih bi rad katero poljubil, toda žlja se mi ni izpolnila. Zakaj si me vendar vprašala?

Suzanin pogled je še bolj zažarel.

Prijela ga je za roko in ga neprestano poljubljala.

— Obljubi, da ne boš nikdar govoril nobeni ženski o ljubezni.

Grau je brez pomisleka obljubil.

— Oh, moj Bog! — je vzkliknila Suzana in zajokala.

(Nadaljuje se).

Velika zaloga vina in žganja.

MARIJA GRILL

Prodaja belo vino po	70c. gallon
črno vino po	50c.
Drožnik 4 gallone za	\$11.00
Brinjevec 12 steklenic za	\$12.00
4 gallone (sodček) za	\$16.00

Za obilno naročbo se priporoča

Marija Grill,

5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav.

Velikost je 21 pri 28 palcih.

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

Novo stensko mapo cele Evrope.

Cena ji je \$1.50.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

ZASTONJ

deset (10) HASSAN kuponov

(IZREŽITE TA KUPON)

Ta POSEBNI KUPON je vreden deset (10) HASSAN CIGARETNIH KUPONOV ako se ga predloži skupno z devetdesetimi (90) ali več rednimi HASSAN CIGARETNIH KUPONI v kaki naši HASSAN PREMIJSKI POSTAJ ali pri

THE AMERICAN TOBACCO CO.
Premium Dept. 490 Broome St., New York, N. Y.
(Ta ponudba ugasne 31. decembra 1915.)

Najmodernejša

TISKARNA

"GLAS NARODA"

izvršuje vsakovrstne tiskovine po nizkih cenah.

Belo okrasno, izvršuje prevode v druge jezike.

Unijako organizirana:

Poslednost se družstva pravila, okrožnice, pamflet, ceniki itd.

Vsa naročila pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJČENEJŠI DNEVNIK.

NAZNANILO.

Rojakom v državah Illinois in Wisconsin naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik

Mr. FRANK MEH

kateri je opravičen pobirati naročnino za list "Glas Naroda" in izdajati pravoveljavna potrdila. Rojakom ga toplo priporočamo.

Upravišтво "Glas Naroda".

Prosti nasvet in informacije priseljencem.

"The Bureau of Industries and Immigration" za državo New York varuje in pomaga priseljencem, ki so bili osleparjeni, oropani ali s katerimi se je slabo ravno.

Brezplačno se daje nasvete priseljencem, kateri so bili osleparjeni od bankirjev, odvjetnikov, trgovcev z zemljišči, prodajalcev parobrodskih listkov, spremljevalcev, kašipotov in posestnikov gostiln.

Daje se informacije v naravnih zacijskih zadevah: kako postati državljan, kjer se oglašiti za državljanske listine.

Sorodniki naj bi se sestali s priseljenci na Ellis Islandu ali pri Barge Office.

DRŽAVNI DELAVSKI

DEPARTMENT

(State Department of Labor)

BUREAU OF INDUSTRIES

AND IMMIGRATION.

Urad v mestu New Yorku: 26 East 29th St., odprti vsaki dan od 9 ure zjutraj do 5 popoldne in v sredo večer od 8 do 10 ura.

Samo pri meni se dobe patentirana in garantirana sredstva zdravlja: za rast in proti spoznanju žensk in moških las, kakor tudi za rast moških brk in brade; za revmatizem kosti ali trganje v nogah, rokah in križu; za rane, opekline, bula, ture in krasne i. t. d.; za kurje očes, bradavice, potne noge, ozeblino i. t. d.; vsakemu jamcem \$500 kateri bi zdravila brez uspeha rabili. Pišite takoj po cenik. "Kolektor" in zapre knjižico pošljite na: stonj; knjižica velja za vsakega 5 dolarjev ki jo prečita.

JACOB WAHLICH,

1002 E. 64th St., Cleveland, Ohio.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonij-skih posestev vseh yelesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

na 20tih straneh in vsaka stran je 104 pri 134 palca velika.

Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov

na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev.

Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Pošljite 25c. ali pa 15c. v znakah in natančen naslov in mi vam takoj odpošljemo zaželeni atlas. Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

NAJBOLJŠA

SLOVENSKO-ANGLEŠKA SLOVNICA

Prilježna za slovenski narod, s so-delovanjem več strokovnjakov, je založila Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Cena v platnu vezani \$1.00. Rojaki v Cleveland, O. dobe isto v podružnici Fr. Sakser, 1604 St. Clair Ave., N. E.

Compagnie Generale Transatlantique

(Francoska parobrodna družba.)

Oloktna črta do Havro, Pariza, Svico, Inomesta in Ljubljano

Poštni parniki so:

"APPROPRIÉ"

na dva vikla

"LA SAVOIR"

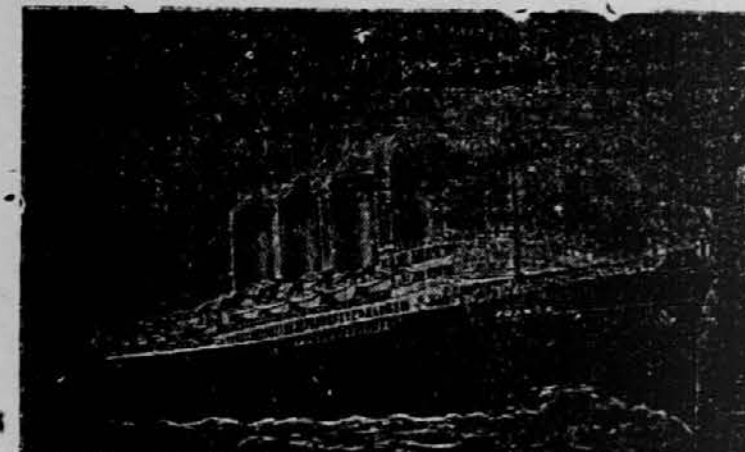
na dva vikla

"A L'ORIENT"

na dva vikla

"LA FRANCE"

na dva vikla

Korrespondenčni parniki so:

"Chicago", "La Touraine", "Rochambeau" in "Niagara"

Glavna agencija: 19 STATE STREET, NEW YORK

corner Pearl St., Ohsesebrough Building.

Poštni parniki odplujejo vedno ob sredah in pristanikih New York, N. Y.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepričal, da dospejo [denarne pošiljke] tudi sedaj zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljke v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za [pošiljanje denarjev] sorodnikom in znancem v staro domovino.

100 K velja sedaj \$16.50 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.